

Software BUS

Thema: Computer & Vakantie

Ook in dit nummer:

Vista-tips

Help de DOSgg!

Boekje maken met Open Office

hcc!DOSgg
SYSTEMEN & APPLICATIES

2007 **4**

Voor gebruikers van o.a.: Windows Linux PalmOS OS/2

Dit is *SoftwareBus* jaargang 25, juni 2007, nummer 4

Het tijdschrift *SoftwareBus* is een officiële uitgave van de hcc!DOSgg

website: ..... www.DOSgg.nl

forums: ..... <http://forum.DOSgg.nl>

nieuwssserver: ..... news.DOSgg.nl

INHOUD

Van de redactie	3
Neem de computer mee met vakantie ..... <i>Kees van der Vlies</i>	4
Meewerken met de DOSgg	9
Internetten op vakantie	<i>Jules Zollner</i> ...12
Laat je vakantiefoto's zien	<i>Koos van Antwerpen</i> ...15
GigaHits 2007 - 4	<i>Henk van Andel</i> ...19
Links en rechts gekeken / Hijack this.....	<i>Kees van der Vlies</i> ...20
Ik ga op vakantie en neem mee	<i>Rinus Alberti</i> .22
Feiten en bijna-feiten	25
Platform DigiFoto on tour (Duisburg)	<i>Wessel Sijl</i> ...26
Boekje maken met Open Office	<i>Marja van Waes</i> ...28
Ubuntu in tweevoud	<i>Hans Lunsing</i> ...30
De doorbraak van Linux op de desktop?	<i>Jan Stedehouder</i> ...34
Stumble upon & Google Reader	38
Schoonmaaktip: Washandje	<i>Pieter Schim van der Loeff</i> ...39
Vista tips	<i>Ruud Uphoff</i> ...40
Je eigen vakantiegevoel	<i>Ernst Roelofs</i> ...43
DOSgg Vraagbaken	45
Colofon	47
Vereniging DOSgg	48

Gebruikersdag DOSgg: 22 september 2007
in De Bilt, H.F.Witte Centrum. Zie www.DOSgg.nl

● Van de redactie ●

Vakantie

Het zal u niet ontgaan. Dit nummer staat in het teken van *De Vakantie*. Velen van de lezers zullen het nummer mogelijk zelfs *in* hun vakantie ontvangen. De meeste van de besproken onderwerpen zullen ook buiten de vakantie van waarde kunnen zijn. Ze hebben meer te maken met het mobiele leven dan met vrijetijd. En ook na afloop van de vakantie kunt u nog altijd met de foto's of video bezig zijn of meer informatie zoeken over een plaats of verhaal uit uw vakantie. En dan is de computer weer een schitterend hulpmiddel.

Voor een fotoverslag of een PowerPoint-presentatie kunt u op internet kaarten, plattegronden, de vlag van het land en veel illustratiemateriaal ophalen. Misschien wilt u (achtergrond)muziek of geluiden toevoegen. Het kan allemaal zonder veel moeite en het is leuk werk om het uit te vinden en in elkaar te zetten.

De redactie is ook verheugd dat er zich twee DOSgg-leden gemeld hebben voor redactioneel werk. *Dennis van Hoof* en *Rob de Waal Malefijt* gaan taken op zich nemen bij de voorbereiding van de 'Bus', het zgn. *pre-press*-traject. Bij dit nummer zijn beiden er al mee begonnen. Is het u al opgevallen? Er is wel een 'maar'. Dennis en Rob zijn géén schrijvers! Dus, als u de kwaliteit van de *SoftwareBus* nog verder omhoog wilt stoten, zult u zelf de toetsen moeten beroeren. Elke keer roepen we u op: *Schrijf eens wat!* En daar gaan we mee door. **Schrijf een lezenswaardige bijdrage in de SoftwareBus.** Het mag *in* de vakantie, maar

we zullen er niet moeilijk over doen, als het *voor* of *na* de vakantie gebeurt.

Nu we het toch over vrijetijd hebben: wie kan een 'doorwrocht' artikel schrijven over *Joost*? Dat is een soort televisie via internet. In de hele wereld zijn al tienduizenden in de beta-test gestapt. Wij hebben geconstateerd dat het werkt, maar het aanbod is erg afhankelijk van wat de aanbieders vrijgeven. Er zijn geen TV-stations die hun uitzendingen via *Joost* verspreiden. De beelden van sportevenementen, die opgevraagd kunnen worden, zijn (flink) oud en de vele strandspelletjes en modeshows zijn ook nog geen grote publiekstrekkers. De opzet is echter leuk en vooruitstrevend, al zullen juist de 'rechthebbenden' vooral weer oog hebben voor hun eigen portemonnee. Dat zal voorlopig wel verhinderen dat echte televisie via internet over de hele wereld vrij 'ontvangen' kan worden. De techniek is er (vrijwel) klaar voor. En daarover zouden we graag eens een verhelderende beschrijving willen publiceren.

Maar er zijn nog veel meer onderwerpen die in de *SoftwareBus* uw naam 'groot' kunnen maken.

In de toekomst willen we de *SoftwareBus* vaker een thema geven, al wordt nooit het hele blad aan één thema gewijd. Zo staan in dit nummer bijdragen van het Linux-platform met desktoptoepassingen, Ubuntu en Open Office, wordt de glansrol van het washandje uit de doeken gedaan en verschijnen Vista-tips en tientallen (hopelijk nuttige) links.

Een fijne vakantie met of zonder pc!

● Neem vooral je computer mee met vakantie ●

Kees van der Vlies

De computer wordt voor veel serieuze en recreatieve toepassingen gebruikt. En nu de compacte laptops of notebooks gemeengoed zijn geworden, kan de computer ook gemakkelijk mee op vakantie. In dit artikel wil ik een aantal 'vakantie-toepassingen' van de mobiele computer bespreken. Natuurlijk kan dat niet een uitputtende opsomming zijn. Eigenlijk kan alles wat je thuis met de computer doet, ook op het vakantie-adres, mits de voorzieningen, zoals stroom en internet daar aanwezig zijn. Maar ook zonder dat is er wel wat mogelijk. Alleen, die accu moet wel van tijd tot tijd opgeladen kunnen worden. De meeste lichtnet-adapters accepteren alle gangbare netspanningen, maar denk wel aan verloopstekkers.

Telefoneren

En als u Skype, VoIP Buster, MSN Life Messenger of een ander IP-communicatieprogramma geïnstalleerd hebt, kunt u zonder telefoonkosten communiceren. Ja, mits internet beschikbaar is!

Als u geen computer mee wilt nemen, kunt u misschien met een Skype-telefoon via internet bellen. Netgear, Sitecom en SMC hebben Skype WiFi Phones, die zonder computer via wifi contact zoeken met internet en u daar met Skype laten werken. Dan omzeilt u de onbehoorlijk hoge telefoonkosten voor internationaal bellen en u kunt ook gebeld worden. Als er maar draadloos internet in de buurt is.

Het gebruik van je notebook tijdens de vakantie is van drie dingen afhankelijk:

1. Is er (regelmatig) stroom om de accu op te laden? Het zou wel erg jammer zijn, als je tot de ontdekking moet komen dat de accu al de eerste dag leeg is en niet meer opgeladen kan worden. Er zijn omvormers in de handel die het mogelijk maken de accu van de notebook in de auto op te laden. Let erop dat die omvormers wel voldoende vermogen kunnen verwerken. Bij een gebruikelijke voedingsspanning van 19V wordt er bijvoorbeeld 3,2A gevraagd. Dat is bijna 61 Watt. Meer dan 100W komt echter ook voor.
2. Is er een internetverbinding te maken vanuit uw vakantiebestemming? Soms bieden hotels en campings wifi of een draadverbinding; soms is een *internet-café* dat internet als wireless service aanbiedt. Let wel op de prijs die ervoor gevraagd wordt.
3. Is uw computer voldoende veilig? Beschermd tegen diefstal, maar ook tegen misbruik door anderen, bij uw afwezigheid of na ontvreemding. Heb de gegevens van uw laptop, zoals type en serienummer bij de hand. Hebt u naam of andere kenmerken op uw computer aangebracht? Bij eventuele aangifte is dat van belang.

Vorbereiding

Er zijn alleen al in het Nederlands vele honderden reissites en nog meer sites over landen, plaatsen, streken en bezienswaardigheden. Breng een **zoekmachine** in stelling om ze te vinden. Zie apart kader. Een zoekopdracht met de woorden *Venetië bezienswaardigheden*

<http://dmoz.org/World/Nederlands/Recreatie/Reizen/>
<http://evenementen-reizen.startpagina.nl/>
<http://reizen.beginthier.nl/> (alleen maar links)
<http://reizen.ciao-shopping.nl/>
<http://reizen.ikwilhet.nu/> (veel links)
<http://reizen.startkabel.nl/>
<http://reizen.startpagina.nl/>
<http://reizen.zoek.nl/> (een uitgebreide, maar complexe site met aanbiedingen van verschillende reisorganisaties en boekingskantoren)
<http://reizen-en-recreatie.infonu.nl/>
<http://travel.nl.msn.com/weer/europa.aspx> (ook [Benelux.aspx](http://travel.nl.msn.com/weer/benelux.aspx) en [Wereld.aspx](http://travel.nl.msn.com/weer/wereld.aspx) zijn te kiezen)
<http://vakantie-reizen.startkabel.nl/>
<http://verreizen.startpagina.nl/>
www.anwb.nl
www.google.com/Top/World/Nederlands/Regionaal/
www.kit.nl/smartsite.shtml?id=10397 (Kon.Inst.v.d.Tropen)
[www.landenweb.net/](http://www landenweb.net/)
www.leren.nl/rubriek/vrijtijdsbesteding/reizen/
www.lycos.nl/reizen/
www.minbuza.nl/nl/reizenlanden (ministerie van buitenlandse zaken)
www.reisindex.nl/
www.reistips.nl/wereldkaart.htm (landen- en reisinformatie)
www.reizen.nl/ (het tijdschrift, met goede links)
www.reizenportal.nl/ (diverse aanbieders)
www.reizenservice.nl/ (met zeer veel links en actuele informatie)
www.startdigitaal.nl/rubrieken/vakantie-reizen/
www.startpagina.nl/dochteren/reizen/
www.wb.utwente.nl/explore/reizen.php
www.worldtrotter.com/nl

Als het gaat om de gezondheid en reizen:

www.ggdeindhoven.nl/gezondheidsinfo/reizen.html
www.ggdzeeland.nl/onderwerpen/reizigersadvisering/
www.klmtravelclinic.nl/
www.lcr.nl/ (Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering)
www.travelclinic.com/
 Van de lange url onder www.postbus51.nl/ over reizen, reisdocumenten en gezondheid geef ik de verkorte vindplaats:
<http://tinyurl.com/2hmjhf> .

geeft in Google alleen al 89.300 hits. In het Engels (*Venice sights*) en Duits (*Venedig Sehenswürdigkeiten*) beide rond 1 miljoen!

Daarnaast zijn er natuurlijk nieuwsgroepen, forums, weblogs en videosites met ervaringen, gegevens en beelden (die u vooraf of achteraf kunt bekijken).

Paspoorten, visa en andere formaliteiten, het is allemaal keurig vooraf op internet te vinden.

Een mooie routeplanner is ook Michelin: www.viamichelin.com

Tijdens verblijf

Ook onderweg op op het vakantieadres websites raadplegen, bijv. over het weer, nieuws en het thuisfront (denk aan www.nu.nl, www.kranten.com, www.hetlaatstenieuws.nl en het boeiende <http://www.nentjes.info/nieuws.htm>, maar boven alles uit steekt (m.i.): <http://news.google.nl/> en de andere Google nieuwssites).

Bijna alle radiozenders en veel tv-zenders zijn op internet vertegenwoordigd, vaak ook met uitzendingen (streaming audio en video); van mij krijgen www.uitzendinggemist.nl en www.rnw.nl of

www.wereldomroep.nl eervolle vermeldingen. Ook www.tvopjpec.nl/ (en voor een snel overzicht typ je er nog [page/sitemap.php](http://www.tvopjpec.nl/page/sitemap.php) achter) stellen u ook in staat veel 'hoogtepunten' of wat daarvoor door moet gaan, van de vaderlandse tv nog eens te zien, In veel gevallen zal het tv-schermbild slechts een klein

deel van het computerbeeldscherm beslaan, dus het is een beetje behelpen en zeker niet iets waar 'het hele gezin' gezellig naar kan kijken. Met radio is dat natuurlijk iets anders, maar de geluidsweergave van een notebook-computer is in de regel niet indrukwekkend.

Routes zijn te vinden via de routeplanners op internet, die overigens niet allemaal even goed en even betrouwbaar zijn. Maar vergeet de sites van *Google Earth*, *Google Maps* en Microsoft niet: <http://maps.live.com/> (v/h *Virtual Earth* geheten), die vaak zeer gedetailleerde kaart- en route-informatie kunnen bieden.

Als u niet afhankelijk wilt zijn van een internetverbinding, kunt u ook kaarten op CD-ROM kopen, zoals AND en Route66. En GPS op een notebook is ook mogelijk, het scherm is vaak beter afleesbaar dan op een Tomtom of mobiele telefoon.

En niet te vergeten: een paar **DVD-films** voor uzelf of de kinderen, onderweg of op het vakantieadres. Als er maar één persoon kijkt, is het aansluiten van een hoofdtelefoon wellicht verstandig. De kijker heeft dan geen last van auto- of omgevingsgeluiden, want de speakertjes van de notebooks zijn niet al te krachtig. En de niet-kijkers worden minder gehinderd door achtergrondgekwaak. Als u een echte geluidsliefhebber bent, kunt u overwegen een extra luidspreker set mee te nemen of een kabel waarmee de pc op een ter plaatse aanwezige geluidsinstallatie of tv-ontvanger (Scart) aangesloten kan worden.

Onthoud dat de notebook ook een prima CD-audiospeler is en dat MP3-muziek (op een USB-stick, hard disk of CD-ROM) voor vele uren verstrooiing kan zorgen.

En als dat nog niet genoeg is: computerspellen, van het onvermijdelijke patience, bridge, schaken of *Tetris* tot de meest fantastische grafische spellen. Nogmaals: geluidsoverlast vermijden!

Waarbenijnu, flickr en Twitter?

Vrienden en bekenden volgen kun je op www.waarbenijnu.nl/, met de sms-achtige berichtjes op de blogs www.flickr.com of <http://twitter.com/>, waarvoor ook de links <http://twitter.start4all.com/> en <http://en.wikipedia.org/wiki/Twitter> interessant kunnen zijn. Of de Nederlandse variant: www.kwid.nl/ (kijk wat ik doe). Berichtjes, maar ook foto's en video'reportages' kunnen internet opgestuurd worden.

Webmail

Veel internet-providers bieden de mogelijkheid uw mailbox te openen en e-mails te bekijken en te verzenden. Kijk op de site naar: Webmail. Een andere methode is dat via www.mail2web.com/ te doen. Uw e-mailadres(sen) met het/de bijbehorende wachtwoord(en) moet u wel paraat hebben.

Log me in

Wilt u met uw huiscomputer werken vanaf uw mobiele pc, dan is *Log me in* een uitstekende oplossing. Voorwaarde is dat de huiscomputer een klein programmaatje heeft gedownload en aan moet staan (de monitor mag uitstaan).

Via de site www.logmein.com zijn alle bijzonderheden te raadplegen. Zie het artikel in de *Software-Bus* van juli 2006 (nr.4) op pag.6. Denk aan mogelijkheden als: uw

adresboek of een bestand op de huis-pc raadplegen, e-mail bekijken en beantwoorden. Met de **webcam** in huis rondkijken. U kunt via Log me in zelfs uw huis-pc uitschakelen. Aanzetten gaat een stuk moeilijker.

Digitale Radio- en TV-ontvangst

Op een notebook kan een USB-ontvangermodule aangesloten voor ontvangst van digitale aardse radio- en tv-zenders, digital terrestrial, DVB-T of DTT genoemd. Digitale omroepzenders zijn nog lang niet overal in gebruik, dus u moet wel zeker weten dat het op uw bestemming een reële optie is. In Nederland zijn alleen de 3 publieke zenders plus regionale zenders 'free-to-air' te ontvangen. De analoge zenders zijn sinds 11 december 2006 uit de ether. KPN/Digitenne, die het alleenrecht heeft voor digitale omroepdoorgifte zendt de andere zenders alleen gecodeerd door. En daarvoor moet een smartcard en een abonnement gekocht worden. Dat houdt dus in dat u voor reclamezenders nogeens moet betalen ook. Op een pc is in het algemeen ook geen smartcardreader aanwezig, dus vergeet dat verder maar. Wederom een monopolist die er munt uit wil slaan. De ontvangst van digitale signalen is overi-

Informatie over DVB-T in het buitenland

Duitsland	www.ueberallfernsehen.de/
Frankrijk	www.tnt-gratuite.fr/
Groot-Brittannië	www.freeview.co.uk/
Italië	www.dgtvi.it/
Oostenrijk	www.dvb-t.at/
Zweden	www.teracom.se/
Zwitserland	www.broadcast.ch

Deze sites zijn alle in de landstaal, die u dus moet kennen om er iets van te begrijpen.

Wereldwijde gegevens zijn te vinden op www.dvb.org. Deze site is in het Engels.

gens in veel landen (ook in Nederland) nog niet overal optimaal. Een (goede) buitenlandantenne kan veel verbetering brengen. Het kan voorkomen dat het beeld soms even, een seconde of minder,

blijft stilstaan, terwijl het geluid gewoon doorgaat.

De verhalen over digitale televisie kijken in een rijdende auto moet u niet al te serieus nemen.

De USB-stick met een complete DVB-T-ontvanger (ook met afstandsbediening) zijn redelijk goedkoop (geworden). Ze zijn er van vele merken: Freecom, Hauppauge, Hama, Artec, Conceptronic, TerraTec Cinergy, EyeTV (voor de Macintosh), VBox, Pinnacle (digitaal + analoog), ES Shenzhen Ecomsun, Tianditong en andere Chinese producenten zoals Ace China International en Asico. Bij alle hardware wordt software voor de computer meegeleverd. Het gaat waarschijnlijk steeds om *dedicated* (dus apparaatspecifieke) software. Soms heeft de stick ook nog een analoge ontvanger aan boord. Compro (VideoMate) en LifeView hebben een digitale DVB-T-ontvanger met USB-aansluiting in een apart kastje, ook voor conventionele analoge radio- en tv-ontvangst van alle gangbare standaards (PAL, Secam, NTSC en Nicam Stereo). Extra voordelen van DVB-T zijn: programma's direct opnemen op de hard disk en geprogrammeerd opnemen, zoals bij een videorecorder. Afspelen van een uitzending die nog bezig is, *time-shifting*. Het

wordt dan een PVR (personal video recorder) genoemd. De meegezonden programmagids (EPG) kan praktisch nut hebben.

Er zijn ook losse kastjes voor satelliet-ontvangst op de pc, die eveneens via de USB-poort worden aangesloten. Dan is wel een nauwkeurig te richten externe schotelantenne nodig. Een voorbeeld is de *TechniSat SkyStar USB Plus*.

Er wordt ook al iets gedaan met HDTV op de pc, maar dat is (in Nederland) nog niet in een vergevorderd stadium.

Foto's opslaan en bekijken

U wilt uw vakantiefoto's snel en in volle glorie kunnen bekijken? Dat lukt op het beeldscherm van het fototoestel maar matig. Dus snel de foto's naar de notebook-pc kopiëren en ze (met elkaar) bewonderen, bijv. in *IrfanView*. Als de foto's op de hard disk staan of op een CD-R gebrand zijn, kunt u het geheugen-medium van de camera weer vrijmaken

voor de volgende reeks foto's. Wie een internetverbinding en een grote persoonlijke (Google Gmail) server-space ter beschikking heeft, kan de foto's ook daarheen uploaden. *Picasa* is daar een gratis prima beheerprogramma voor.

Gadgets

Wist u dat er LED-zaklantaarns zijn die aan een USB-poort opgeladen kunnen worden? En een LED boeken- of kaartlampje op flexibele arm met een USB-aansluiting. Een ventilator op de USB-poort.

Een adapter voor in de (12V) sigarettenaansteker van de auto. Er komt 5V uit voor aangesloten USB-apparaten.

De koffie-/soep-verwarmer voor de USB-poort zou er op aangesloten kunnen worden. Of de blikjeskoeler (?). U weet toch dat het vermogen dat uit een USB-poort betrokken mag worden, niet meer dan 0,5A mag bedragen? Dus max. 2,5W.

Ten besluit

U *hoeft* natuurlijk geen computer mee te nemen met vakantie, maar als u het doet, denk er dan vooraf over na. Het is niet altijd mooi weer en soms wil/moet er iemand binnenblijven. Dan kan een computer voor veel afleiding zorgen. DVD-films kunt u vaak heel goed afspelen, ook als u de pc verbindt met een aanwezige TV-ontvanger in het vakantiehuisje, het appartement, de hotelkamer of op de camping-tv.

Ja, we zijn computerhobbyist of niet, toch?

● Meewerken met de DOSgg? ●

De DOS-gebruikersgroep verenigt computerhobbyisten op basis van een disk operating system (vooral: Windows, Linux; maar ook een aantal andere). De DOSgg richt zich op de operating systems, maar vooral ook op software voor toepassingen.

We helpen elkaar. We delen kennis en ervaring. Dat kan op vele manieren binnen de DOSgg. Daar zijn veel kaderleden en medewerkers voor nodig.

Kortom: we hebben behoefte aan nog meer kaderleden en medewerkers. Om open plaatsen in te vullen, om bestaande activiteiten te verbeteren en om nieuwe activiteiten te ontwikkelen. Jong en oud, man en vrouw, autochtoon en allochtoon, voor ieder hebben we een plaats.

Bollebozen en nerds op hun gebied, maar vooral ook 'gewone' mensen die misschien niet het naadje van de kous weten maar juist wel kennis en ervaring over kunnen dragen. Of op een andere manier medewerking kunnen verlenen.

Wil je meedoen? Ben je geïnteresseerd en wil je nog wat overleg om na te denken?

Neem dan contact op met de voorzitter (voorz@DOSgg.nl) of een van de personen die hieronder per rubriek genoemd worden. E-mailen is leuk, maar vaak is direct contact beter.

We bellen je graag op als je een bericht met je telefoonnummer stuurt.

Hieronder geven we een kort overzicht van de gebieden waar we graag wat nieuw 'bloed' zien. Maar als je zelf een idee hebt en je vindt er geen hokje voor, dan willen we toch graag dat idee van je horen en erover praten. Meedenkers, daar zijn we gek op!

Bestuur (info: voorz@DOSgg.nl)

De DOSgg heeft in principe zeven bestuursleden. Uitbreiding met goede mensen is welkom, zelfs nadat we op 21 april twee nieuwe bestuursleden, **John van der Laak** en **Sander Wendling**, mochten begroeten. Er is toen één bestuurslid, René Suiker, (tijdelijk) afgetreden.

Binnen het bestuur worden taken verdeeld, vooral aan de hand van de mogelijkheden van de bestuursleden. We geven daarom geen profielschetsen, want die zouden alleen maar de indruk van beperkingen kunnen opwekken.

Platforms (info: secr@DOSgg.nl)

Een aantal activiteiten zijn gebundeld in zogenaamde (behoorlijk autonome) Platforms. Platforms kennen een registratie van 'eigen' deelnemers, waarmee de band onderhouden wordt door bijv. een (on)regelmatig verschijnende *eMailing*, DOSgg NieuwsGroepen en DOSgg Forums.

Platforms worden geleid door een aantal coördinatoren en eigen kader. Hierbij moet je denken aan een groep mensen die samenwerken om het Platform in beweging te houden. Zij voeren activiteiten uit namens en voor het Platform.

Kom er ook bij!

Zoals het verzorgen van lezingen of workshops tijdens de Gebruikersdagen, optreden als VraagBaak, het schrijven (of corrigeren) van teksten of uit het (p)reviewen van software op het werkgebied van het Platform. Daarnaast zijn er altijd wel administratieve werkzaamheden te verrichten, en menig Platform brengt op gezette tijden een eigen disc uit. Het is natuurlijk een unieke ervaring om daaraan bij te dragen.

De bestaande Platforms hebben dringend behoefte aan nieuwe impulsen, coördinatoren en kader:

- Platform Windows: coördinatoren en kader gevraagd
- Platform Linux: er is ruimte voor extra kader
- Platform DigiFoto: een groep van zes personen heeft het voortouw, maar vooral voor nieuwe impulsen en ideeën is ruimte
- Platform DigiVideo: dringend behoefte aan coördinatoren en kader
- Platform WebOntwerp: Er is behoefte aan versterking van het kader op nagenoeg alle fronten. We hebben een klein team van heel enthousiaste mensen die van alles gaande houden, maar doordat het team zo klein is, is het ook heel kwetsbaar. We zoeken mensen die ons willen helpen op het gebied van administratie, op het gebied van lezingen en workshops, op het gebied van software (p)review t.b.v. de *GigaHits* en onze WebOntwerpproducten en ook mensen die een pakkende tekst kunnen schrijven voor de *SoftwareBus* of de website.

Platforms ontstaan in principe vanuit de

behoefte van de leden. Voor een aantal behoeften hebben we nog geen Platform kunnen vormen:

- VoIP/bellen via internet
- Office (Microsoft Office, Open Office en andere)
- PDA en navigatie
- Multimedia/Mediacenter
- Open Source software
- .....

Hiervoor zoeken we vooral (potentiële) coördinatoren, mensen met ideeën en mensen die hun schouders willen zetten onder het opzetten van de activiteiten. En als je een idee hebt over een nog niet genoemd Platform, dan horen we dat ook graag van je!

Internet (info: GLWH@doge.nl)

De DOSgg is intensief bezig met het vernieuwen van de vormgeving en vooral ook het verbeteren van de functionaliteit van allerlei internettoepassingen. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan:

- website www.DOSgg.nl
- nieuwe DOSgg WebShop
- uniforme aan-/afmeldprocedures Platforms, webshop, eMailings, adressenbeheer
- eMailings aan alle leden en binnen Platforms.

Er is behoefte aan extra mankracht en kennis op het gebied van:

- beheer website
- mensen met kennis op gebied van HTML, PHP, scripts .....
- mensen met gevoel voor vormgeving
- mensen die de 'content' kunnen maken c.q. beheren
- mensen die nieuwe toepassingen willen verkennen

DiscWare (info: DiscTeam@DOSgg.nl)
Onder het begrip DiscWare vallen alle disc-producties van de DOSgg. Dus: CD-ROMs en DVD-ROMs. Zowel de *GigaHits* bij de *SoftwareBus* als de 'specials' die bij tijd en wijle (vooral rond HCC-dagen) uitkomen.

Binnen het DiscTeam is behoefte aan mensen die:

- Verder kunnen ontwikkelen (kennis HTML etc, programmeren of vormgeving)
- Bijdragen aan de 'content' (welke programma's worden opgenomen), vooral ook in het kader van de diverse Platforms
- Previewen van de programma's
- Programma's uitgebreid(er) aan de tand voelen en er iets over schrijven in de *SoftwareBus*.

Voor 'Previewers' is op dit moment een nieuw tool-pakket gemaakt (keuze uit een op tekst gebaseerde methode of een WYSIWYG-methode). Binnenkort worden er trainingen gestart. Dit is dus *HET* moment om in te stappen!

SoftwareBus (info: redactie@DOSgg.nl)
Met het begrip 'redactie' doelen we op een team dat het eigenlijke (eind)redactiewerk doet, de vormgeving verzorgt, de productie volgens planning doet verlopen en (regelmatige) auteurs.

Vaak worden potentiële auteurs benaderd voor het schrijven over bepaalde onderwerpen, vooral voor de 'specials', die per uitgave verschillen.

Versterking gevraagd!

Voor een aantal functies hebben we een nieuw en uitgebreid team in voorbereiding. Er is vooral nog behoefte aan (regelmatige of ad hoc) auteurs. Neem dus snel contact op als je wat wilt schrijven, al een tijdje met een idee voor een artikel rondloopt of misschien al wat op (elektronisch) papier hebt staan.

Een andere lang gekoesterde wens is het schrijven van artikelen over bijv. lezingen en workshops. Wie?

Wat krijg je terug?

Je verdiept je hobby en helpt anderen daarbij. Dat brengt extra voldoening. En het kost je niets, onkosten worden op redelijke basis vergoed. Als daar voldoende aanleiding voor is krijg je extra faciliteiten en een gratis abonnement op ons magazine *SoftwareBus*.

De DOSgg heeft een 'vrijwilligersbeleid'. De onderlinge band wordt bevorderd door kaderbijeenkomsten en een periodiek per e-mail (*DOSgg-Intern*). Treed toe tot de kring van vrienden en kennissen!

Bestuur DOSgg

● Visuele grappen, gezichtsbedrog en andere illusies ●

U kent ze wel, de afbeeldingen waar iets mee is, het lijkt niet wat het is. Op www.luek.nl/illusions.php zijn er flink wat bij elkaar gebracht. Laat u misleiden.

● Internetten op vakantie ●

Jules Zollner

Het is erg aardig, en familieleden, vrienden en bekenden stellen het erg op prijs, om tijdens korte of lange vakanties en buitenlandse reizen of verblijven

constant, zo vaak en zo snel mogelijk op de hoogte gehouden te worden. Tot nu toe ging, en gaat, dat nog steeds heel goed, met sms'jes overal vandaan. Maar de eisen die aan de communicatie gesteld worden, zijn nu al steeds hoger en de technische mogelijkheden worden steeds sneller en veel beter. We zullen hier, zeer in het kort, drie van de vele, meest gebruikte mogelijkheden bekijken. (Méér info www.juzo.777.nl/dosgg.)

1. Memorystick en Internetcafé.
2. Laptop en mobiele telefoon via Global Roaming.
3. Mobiele telefoon, WAP-browser en mailclient.

1. Memorystick

Als je je heel snel, makkelijk en met summiere extra bagage, van de dagelijkse mail-rapportage en ontvangst af wil maken, neem je alleen een (modern) memorystickje mee. De USB-memorysticks van

tegenwoordig hebben allemaal een klein maar erg handig 'firmware' mailprogrammaatje aan boord.

Vorig jaar schreef de HCC over internetten op vakantie het volgende:

Laptop erg populair

HAARLEM - Ruim veertig procent van de Nederlanders maakt tijdens de vakantie gebruik van internet. Dat blijkt uit een onderzoek van hcc, een vereniging van computergebruikers. Vakantiegangers internetten voornamelijk in internetcafés (62%) en onderhouden gedurende de vakantie via internet contact met familie en vrienden. Bijna een kwart van de respondenten (23%) maakt gebruik van een eigen computer, bijvoorbeeld laptop, om tijdens de vakantie te internetten. Naast het houden van contact met het thuisfront wordt internet ook gebruikt voor het volgen van het nieuws en weer (10%), het verkrijgen van informatie over de omgeving van het vakantie-adres en om te werken (7%). 48% van de ondervraagden boekt een vakantie meestal via internet. Vooral het online-boeken van accommodatie en tickets voor bijvoorbeeld vliegtuig, trein en bus is populair. Een grote meerderheid van de ondervraagden (87%) maakt wel eens gebruik van een routebeschrijving om op de plaats van bestemming te komen. De routebeschrijvingen worden verkregen via routeplanners op internet (62%) of via een navigatiesysteem in de auto (28%).

Daarmee ga je naar het Internetcafé, plugt het in en je kunt mail ophalen, en (evt. tevoren klaarge maakte!) mail verzenden. Dat is de makkelijkste, eenvoudigste, snelste en toch ook wel goedkoopste methode.

Het enige nadeel is dat je afhankelijk bent van de USB-invoerfaciliteit van het Internetcafé. Veel buitenlandse Internetcafé's bieden die mogelijkheid (nog) niet (direct), maar veel publieks-internetafdelingen van (grote) stadsbibliotheken, gemeentehuizen en postkantoren in het buitenland zijn hier al wel voor ingericht.

Het is daarbij wel van belang dat je het firmware-mailprogrammaatje van de memorystick van tevoren goed instelt. Als popserver van het memorystickprogrammaatje moet natuurlijk *pop.hccnet.nl* (als daar je account loopt) blijven staan. Maar de

smtp-server moet je bij ieder Internet-café aanpassen aan de naam van de server waar ze daar ter plaatse als provider mee werken.

Dat zal niet altijd gaan. Niet ieder Internetcafé staat dat al toe. De ervaring van dit moment is dat de Internetvoorzieningen juist van ver weg gelegen landen en werelddelen veel verder zijn op dit gebied dan onze Europese zaken en netwerken. Dat is dus een kwestie van vooraf goed uitzoeken.

Als je op vakantie je laptop meeneemt, kan je ieder moment van de dag van tevoren de te verzenden mail (plus foto's!) op de stick zetten en die in het café op z'n goedkoopst verzenden. De daar ontvangen mail is daarna via de stick gemakkelijk weer op de eigen laptop in tent, camper of hotelkamer te verwerken.

Ik heb dat zelf in Parijs, Aken en Luik uitgeprobeerd op fietstochten met een klein, modern en handig stickje.

2. Global Roaming

Global Roaming is weggelegd voor HCC'ers en DOSgg'ers die van oudsher een inbelabonnement bij HCCnet hadden. De HCC'ers en DOSgg'ers die breedband hadden, gingen naar Xs4all, de HCCnet-inbellers gingen naar InterNLnet. HCCnet bood aanvankelijk inbellen via Global Roaming niet, maar InterNLnet, dat HCCnet technisch verzorgde, bood en biedt het wel. Als je dus bij HCCnet inbel bleef, of het aanhield, ook al heb je breedband bij een ander, kan je nu op vakantie in het buitenland lokaal inbellen in Nederland bij HCCnet via Global Roaming van InterNLnet.

Wat is Global Roaming? Klik daarvoor alvast op www.interNL.net op de icoon Klantenservice, en tik daar de zoekwoorden Global Roaming in. Lees daarna alle pagina's en verwijzingen.

Met Global Roaming kun je in het buitenland via een telefoonaansluiting inbellen op het Nederlandse HCCnet. Je hoeft dus niet internationaal naar Nederland in te bellen.

Als je in Frankrijk zit, bel je in op Parijs en je wordt voor TCP/IP met HCCnet (InterNLnet) in Nijmegen en Amsterdam verbonden. Al je internet-mailnamen en mailservices blijven ongewijzigd. Dat geschiedt tegen landelijk, nationaal tarief en niet tegen het veel duurdere internationale tarief. Voor Global Roaming betaal je aan HCCnet (InterNLnet) wel een extra tarief maar dat is veel minder dan internationaal bellen.

Zit je dus in het buitenland op een camping met een vaste telefoonaansluiting, dan is het eenvoudig en leuk om met je pc of laptop in te bellen op HCCnet tegen plaatselijk tarief, om je mails te ontvangen en verzenden, je browserwerk te doen en je site te updaten via ftp.

Het kan natuurlijk ook via pc of laptop en mobiele telefoon, nog steeds met Global Roaming, maar dan moet je toch eerst even van tevoren goed de tarieven voor mobiel bellen met je telefoon en Dial-Up Networking (of Wizard) naar pc uitzoeken. Mobiel bellen met je Nederlandse provider-account, dat dan wel wordt omgeschakeld, is voor ons in het buitenland nog steeds heel erg duur. Global Roaming is dus iets duurder, maar wel de mooiste methode na alleen het memorystickje.

3. Mobiele telefoon in WAP-browser en mail

Dat is de duurste methode, en vanwege het moeizaam maken der teksten zeker niet gemakkelijk. Ook WAP-browsen met de mobiele telefoon is (nog) moeilijk, onvolkomen en langzaam. Daarom wordt het mobieltje op vakantie vrijwel nog alleen gebruikt voor sms'jes. Maar de nieuwere, duurdere modellen kunnen al veel méér.

Daarom is het leuk de met de telefoon gemaakte fotootjes meteen en snel, aan een mailtje met MMS of Push gekoppeld, naar het thuisfront te verzenden.

Let erop dat dit erg duur is, en in veel landen met het fotootje nog niet gaat. De plaatselijke telefoonprovider staat het niet toe. Dat moet dus van tevoren heel degelijk worden uitgezocht, ook via de helpdesk van de telefoonprovider.

Meer informatie via mijn site www.juzo.777.nl/dosgg, en de mail j.zollner@hccnet.nl en het gastenboek aldaar: login: *guest*; password: *guest*.

Software om met de mobiele telefoon de pc of laptop te bedienen wordt meestal bijgeleverd of kan van de site worden gehaald.

Het is overal mogelijk met de mobiele telefoon e-mail te ontvangen en te verzenden, en met de WAP-browser internet op te gaan, maar dat is wel heel duur, en langzaam.

Het menu van het memystickje waarmee op iedere USB-interface van het Internet-café ter wereld kan worden ingeplugd, om (tevorens gemaakte) mail goedkoop en snel te verzenden, en mail te ontvangen en mee te nemen. Je

De laptop moet voor datatransmissie met de mobiele telefoon worden ingesteld.

moet, zoals eerder gemeld, de naam van de plaatselijke SMTP-server (provider) weten of achterhalen om die op de stick te kunnen instellen!

Het speciale mailprogrammaatje van de memystick laat precies zien wat er gebeurt.

Daarna kan de mail

meegenomen worden, en men kan instellen dat de mail evt. op de server achterblijft. (Familieleden en het thuisfront kunnen hem dan verder veiligstellen).

Als er vragen of opmerkingen zijn, bel maar meteen met Jules 045-5718224.

Veel succes!

● Laat je vakantiefoto's zien! ●

Koos van Antwerpen

Na de vakantie zul je als digitale fotograaf ongetwijfeld terugkomen met erg veel foto's. Het is natuurlijk wel ontzettend jammer als de foto's die je hebt gemaakt alleen maar door jouzelf op het beeldscherm worden bekeken. Je mooiste foto's wil je uiteraard aan iedereen laten zien, liefst op een originele manier. In dit artikel wil ik daar iets meer over vertellen.

Afdrukken

Een aantal mogelijkheden zult je zeker al kennen, bijv. het afdrukken van foto's. Afdrukken op speciaal mat, half glanzend of glanzend fotopapier met een inkjet- of fotoprinter. Een prima manier om snel een enkele afdruk of vergroting van een foto te krijgen. Er zijn zelfs portable printers, die je mee op vakantie zou kunnen nemen.

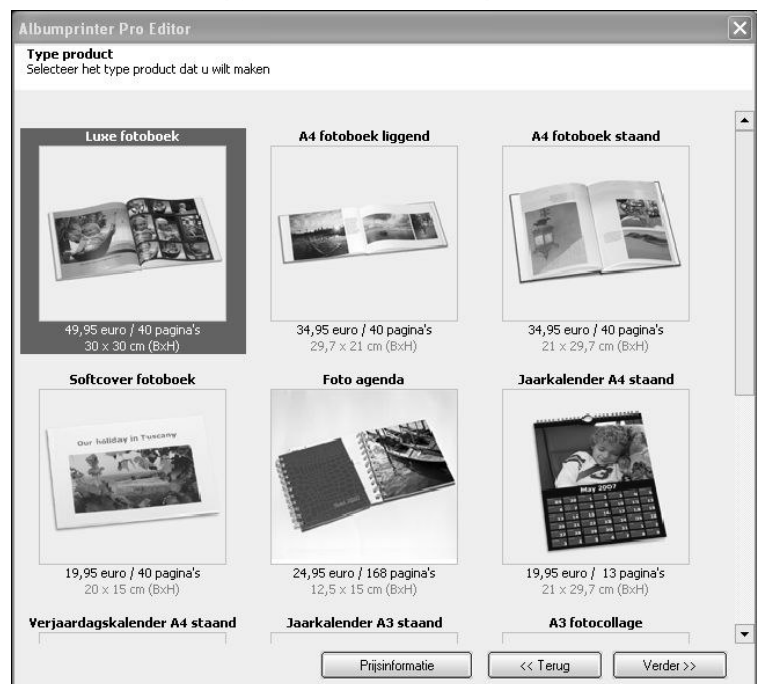
Een goedkopere manier is via de foto-afdrukcentrale. Veel grootwinkelbedrijven kunnen foto's op een prachtige manier afdrukken en vergroten. Je kunt foto's door middel van een bestelprogramma via internet naar de centrale sturen of op een CD bij een winkel inleveren. Ook vanaf het geheugenkaartje of memorystick kun je bij veel winkels tegenwoordig je foto's op standaardformaat laten afdrukken. Nadeeltje van een afdrukcentrale is dat alle foto's op een gemiddelde belichting worden afgedrukt, dus bewust over of onderbelichte foto's komen er dan wat minder goed uit.

Ook de vakfotograaf kan een digitale foto tegenwoordig behoorlijk groot afdrukken. De meesten kunnen tot 40 x 60 cm en sommigen zelfs nog groter ('posterformaat') afdrukken.

Verder kunt je foto's op een speciale manier laten afdrukken: op een mok of T-shirt, speciaal als schilderij bewerkt en/of op een schilderijdoek.

Digitale fotolijstjes

Tegenwoordig zijn er ook digitale fotolijstjes te koop waar een behoorlijk groot geheugen in zit, zodat je wel 300 of misschien meer foto's over het scherm kunt laten lopen.

Stel online je eigen fotoalbum samen

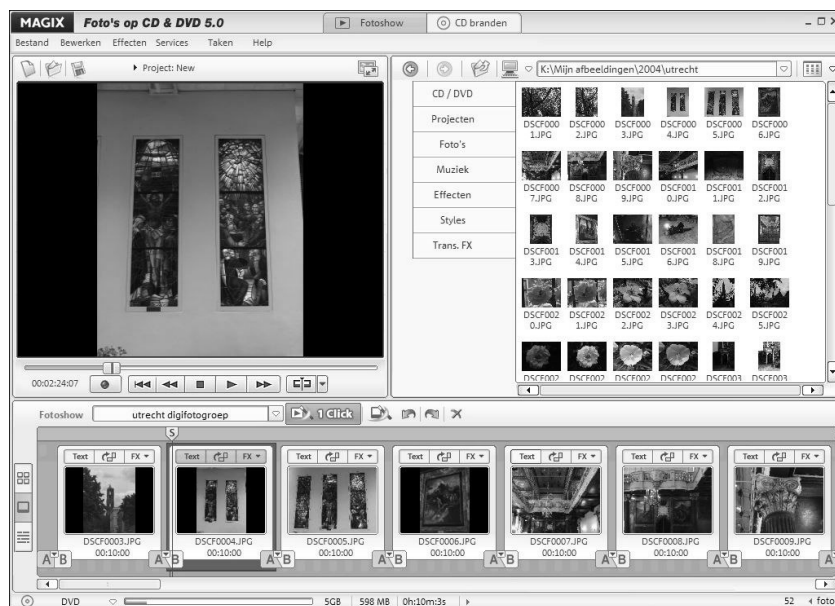
Als laatste afdrukmogelijkheid hebben we het online-fotoalbum. Een voorbeeld van deze manier is Album printer. Het bijbehorende programma is van internet te downloaden waarna je op de PC je eigen fotoalbum kunt samenstel-

len. Na het opstarten krijg je een keuze uit verschillende soorten albums. Van een luxe uitvoering met kunstleeromslag van € 49,95 tot een klein formaat fotoboekje van € 19,95. Na die keuze start het programma op en kun je het album gaan samenstellen. Er is keuze uit verschillende lay-outvormen en fotoafmetingen. Ook eenvoudige bewerkingen van de foto's zijn mogelijk, zoals verhelderen, contrast aanpassen, verscherpen, uitsnijden en kleurzweem aanbrengen. Bovendien kun je verschillende achtergronden kiezen. Als achtergrond neem je een foto, die je vervolgens vergroot over de hele pagina en na rechtsklikken hierop de positie 'naar achteren' meegeeft. Nadat het gehele product is gecontroleerd, vul je de gegevens in en voordat het product verstuurd wordt, krijg je bij albumprinter een factuur te zien die is af te drukken. Verzendkosten worden niet gerekend. Na het verzenden van het product heb je keuze uit verschillende betalingsmogelijkheden. Creditcard of bankoverschrijving. Zelf gebruik ik internetbankieren met Ideal. De betaling wordt dan direct overgemaakt en het album wordt binnen 5 dagen afgeleverd op het opgegeven adres.

Op de monitor of op de TV

Foto's kun je natuurlijk ook digitaal op het beeldscherm van de computer bekijken, maar met de hele familie voor een 17 inch beeldscherm zitten is geen ideale situatie. Op de televisie wordt het al wat fraaier door het vaak grotere

beeldscherm en je zit op je gemak in de huiskamer. De meeste televisietoestellen kunnen nog geen memorystick of geheugenkaart lezen, maar een CD of DVD kan meestal wel in de DVD-speler draaien. Ook dan moet je wel in een verkennerachtig scherm navigeren door de foto's, wat niet altijd even handig is.

Een heel fraaie mogelijkheid is om een diashow van je foto's te maken. In de analoge fotohobby heette dat een diaporama. Dat was een ingewikkelde toestand met 2 diaprojectoren die synchroon moesten worden afgesteld en die beurtelings een dia lieten zien waarbij het licht van de projectoren om en om werd gedimd en versterkt, zodat een overvloedige projectie ontstond. Door het gebruik van de computer zijn de foto-overgangseffecten sterk uitgebreid. Foto's op CD/DVD van *Magix*, *Pro show Gold* of *Photo story* voor Windows van Microsoft, zijn programma's waarmee zo'n diashow te maken is. Het programma *Foto's op CD/DVD* van Magix kost €29,95 in de winkel en inmiddels is versie 6.0 uitgekomen. Het start op met een videoscherm, een verkennervenster en een tijdlijn.

Er wordt gewerkt met projecten die kunnen bestaan uit een of meerdere diashows. Aanbevolen wordt om in een diashow maximaal 100 foto's te gebruiken, maar meer dia's gebruiken kan ook.

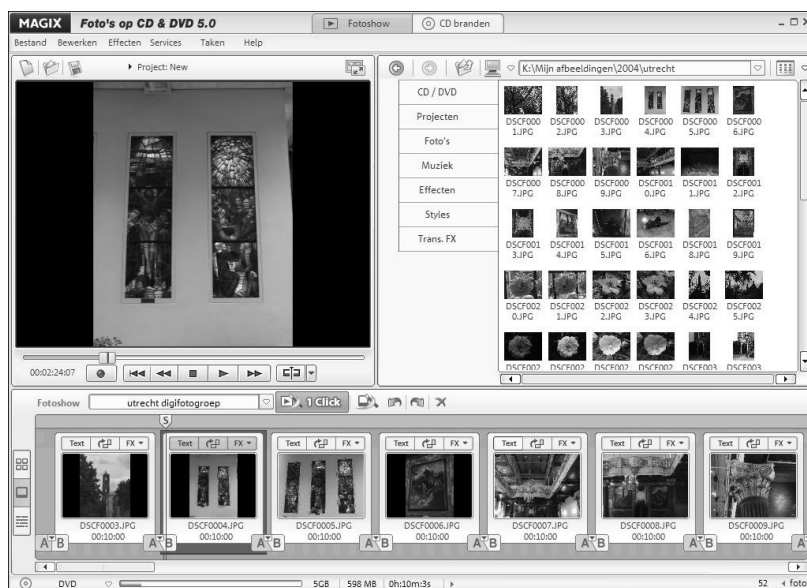
Je sleept de gewenste foto's naar de tijdlijn waarna de diashow kan worden bewerkt.

In het videoscherm kun je de show afspelen, desgewenst in een volledig scherm.

In het verkennerscherm is een directe keuze aan mappen, zoals CD-ROM, Mijn afbeeldingen, Mijn projecten, Mijn geluiden of muziek, al dan niet met effecten of randen.

Deze kunnen allemaal heel eenvoudig door te slepen in het project worden aangebracht of verplaatst.

In de tijdlijn zijn heel veel zaken in te stellen.

Om een foto te bewerken hoef je alleen maar te dubbelklikken en het beeldbewerkingsvenster verschijnt. Hier zijn allerlei standaardbewerkingen uit te voeren zoals helderheid, contrast, kleur, scherpte, etc., door te kiezen voor het betreffende tabblad.

In het tabblad Kleur is een eventuele kleurzwem op uw foto aan te passen. In het tabblad Scherpte kun je desgewenst een fijnafstemming kiezen op vlakken of alleen aan de randen, zodat een soort dieptewerking kan ontstaan. Verder is een scala aan overvloei-mogelijkheden in te stellen om de diashow mee te verfraaien. Heel leuk om een beetje mee te experimenteren. Er is ook een random-mogelijkheid om willekeurige overvloei-effecten op de gehele diashow toe te passen.

Ook kun je allerlei beeldeffecten en bewegingen kiezen, zoals inzoomen of uitzoomen, panorama van links naar rechts of andersom, kleureffecten enz.

In de titel-editor kun je titels of teksten op het scherm plaatsen of over het scherm laten scrollen en allerlei bewegingen hiermee uitvoeren.

Heel fraai is het om een aftiteling aan het einde van de show te maken of een beeldkrant die je ook over meerdere dia's kunt laten lopen.

Het is heel eenvoudig om spraak aan een diashow toe te voegen. Een opname wordt aan de diashow toegevoegd, maar is ook eenvoudig te verwijderen en opnieuw te maken.

Het volume en de toonregeling laten gemakkelijk aanpassingen toe en op een apart spoor kun je muziek aan de diashow toevoegen. Het muziekniveau is apart van het spraakspoor in te regelen. Wel is het niveau over het gehele geluidsfragment gelijk.

Ten slotte kun je de lay-out van de uiteindelijke menustructuur van de dia-

show instellen. Het gaat dan om zaken als: hoe wordt de show opgestart en hoe ziet het uiteindelijke bedieningsmenu van de diashow er uit.

Er is een ruime keuze uit standaard-achtergronden, maar ook een eigen foto kan als achtergrond dienen van zowel het volledige scherm als van de menu-knoppen. In dit hoofdmenu kan ook een muziekstuk meedraaien.

In het brandmenu kun je veel zaken instellen die met het indelen van de CD of DVD te maken hebben.

De mate van compressie, het uiteindelijke beeldformaat (16:9 of 4:3) en nog veel meer zaken, kunnen in onderliggende menu's worden ingesteld. Uiteindelijk brand je een CD of DVD met het *.VOB-formaat, dat elke DVD-recorder gebruikt om televisiebeelden op te nemen. Deze beelden kunnen uitstekend op een scherm of met een beamer worden vertoond. Het blijft natuurlijk altijd een resolutie van tv-kwaliteit.

Het programma *Pro show Gold* zal ik niet behandelen, omdat ik daar te weinig ervaring mee heb en er veel overeenkomsten zijn met het programma van Magix. Het programma *Photostory 3* voor Windows is een freeware-programma van Microsoft. Gratis te downloaden. Het heeft wat minder mogelijkheden dan de andere genoemde programma's, maar voor een eenvoudige diashow is het uitstekend geschikt.

Het programma is volgens het Wizardstelsysteem opgebouwd. In elke stap kun je iets instellen. Als de instelling gedaan is, klik je op 'verder' en kom je in het volgende scherm.

Er is keuze uit verschillende overgangen en je krijgt een voorbeeld van de gekozen beweging te zien.

Ook de tijdsduur van de dia en de overgang

kunnen ingesteld worden op het tabblad *Beweging* en duur.

Spraakgeluid moet je wel vooraf opnemen met bijv. de spraakrecorder of een ander programma. Opslaan en in de diashow invoegen.

Bij het instellen van de kwaliteit van het bestand moet je eerst bedenken wat er met het bestand gebeuren gaat. Als het op een monitorscherm of op een televisie moet worden getoond, kies dan voor de beste kwaliteit. De kwaliteit is evenredig met de grootte van het bestand. Voor presentatie via internet is een hogere compressie dus een kleiner bestand prima.

Photostory maakt bestanden in het Windows Media Video-formaat. Deze bestanden zijn niet direct op een DVD-speler af te spelen en moeten dus eerst omgezet worden naar een afspeelbaar

bestand. Je hebt daarvoor dus altijd een mediaspeler of een PC nodig.

Hopelijk heb je wat ideeën opgedaan om je geslaagde vakantiefoto's aan anderen te laten zien.

Maak een diashow nooit te lang, 10 minuten per diashow is lang genoeg. Vertoon nooit meer dan 2 of 3 shows, anders gaat je publiek zich vervelen en komen ze nooit meer naar je diashows kijken. Houd een pauze tussen de diashows om even gezellig te kunnen napsen, vaak krijg je dan opbouwende kritiek die in een volgende diashow kan worden verwerkt.

Ik wens je een fijne, verrassende 'fotogenieke' vakantie.

● GigaHits 2007-04 ●

Op de 'voorpagina' van de vorige GigaHits stond onder andere een oproep om mee te doen als 'Previewer'. En ziedaar, we kregen ruim 10 aanmeldingen! Een aantal van de nieuwe previewers heeft al meegedaan voor deze GigaHits. Ook zijn weer een aantal van de 'oude' previewers van de partij. Als je ook interesse hebt, stuur dan een berichtje aan DiscTeam@DOSgg.nl.

Op GigaHits 2007-04 vind je weer een grote selectie aan programmatuur en een

breed scala aan onderwerpen.

In het bijzonder willen wij de aandacht vestigen op de nieuwe **Ubuntu 7.04**. Deze interessante Linux-distributie staat erop in de 'dikke' DVD-versie. Daarnaast is er ook *een speciale versie* van Ubuntu opgenomen.

Beide Ubuntu-versies kun je 'live' opstarten (en daarna eventueel ook installeren) vanaf de GigaHits. Start daarvoor je PC op vanaf de DVD. In een keuzemenu kun je selec

teren welke Ubuntu-versie je wilt opstarten.

De DOSgg brengt vaak **P3 MiniCursussen** uit. Dat zijn PowerPoint-presentaties over allerlei onderwerpen. Op GigaHits 2007-04 hebben we de meest relevante opgenomen.

Om voor dit alles een plaatsje te kunnen vinden, is GigaHits 2007-04 weer uitgevoerd als *dual layer DVD-ROM*, dus met een capaciteit van ca. **8,5 Giga-byte**.

Het DiscTeam

● Links en rechts gekeken ●

Kees van der Vlies

Tips en informatie over softwareprocessen, beveiliging, e.d. vind je op: www.reger24.de/prozesse/ (de meeste teksten in het Engels)
www.file.net/
www.processlibrary.com/
www.geekstogo.com/forum/
 of (identieke tekstversie):
www.geekstogo.com/forum/lofiversion/
www.pcnineoneone.com/
www.techspot.com/ (nieuws, downloads en forums)

www.antispywareoffensief.nl/, waar een handleiding te vinden is van *HijackThis*, dat op zijn beurt weer te downloaden is van: <http://radiosplace.com/> *Over HijackThis is een apart verhaal opgenomen aan het eind van dit artikel.*

www.subratam.org/main/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=41 (<http://tinyurl.com/8nsju>), waar nog meer tools te vinden zijn; *Merijn Bellekom* schijnt het wel te weten: www.merijn.org/ (waarin hij de verkoop van zijn HijackThis toelicht). De handleiding en een downloadbutton van HijackThis zijn ook te vinden op: <http://tomcoyote.com/hjt/>.

<http://ftp.officefive.org.uk/sites/www.spywareinfo.com/~merijn/files/> (dat kan korter: <http://tinyurl.com/ytqzdh>)

En bekijk dan meteen ook de Nederlandse website: www.hijackthis.nl/ Er is ook een Duitse variant: zie hiernaast onder *In het Duits*

www.techzine.nl/downloads/14087/HijackThis-2.0.0-beta.html of kortweg: <http://tinyurl.com/35fp9v> geeft een korte bespreking

www.security.nl/ (meer beveiliging)
<http://majorgeeks.com/>

www.senderbase.org/ en www.trustedsource.org/ (voor informatie over verzenders van IP-verkeer vanuit internetdomeinen in de hele wereld, dus ook spam e.d.)

Een **API-monitor** is te downloaden van: www.rohitab.com/download.html#APIMonitor

Kijk ook nog naar **andere utilities** van **rohitab**.

www.malwarebytes.org/ biedt ook een reeks van spyware-bestrijdingsmiddelen. www.mypccenter.com/

<http://boards.cexx.org/> om berichten te posten over beveiliging en andere zaken

www.technutopia.com/

www.tech-forums.net/

<http://gladiator-antivirus.com/>

En sinds *Sysinternals* door Microsoft is overgenomen:

www.microsoft.com/technet/sysinternals

www.bleepingcomputer.com/

▼ In het Duits:

<http://board.protecus.de/>

www.trojaner-board.de/

<http://forum.hijackthis.de/>

▼ Ook, maar *commerciëler*:

www.spamcop.com/

www.spywareinfo.com/ (is die trouwens nog wel actueel?)

www.spywareguide.com/

www.pctools.com/nl/spyware-doctor/

www.internetsecurityzone.com/

www.bullguard.com/ (kies: Support)

www.pcpitstop.com/

<http://whitepapers.techrepublic.com/Security/Intrusion++Tampering/>

(dat is: <http://tinyurl.com/2j77j2>)

En lees de informatieve (Engelstalige) artikelen op: www.spytrackers.com/

▼ En over oplichting via internet:

www.internetoplichting.nl/Nuttig (??): www.vragenforum.nl/

▼ gratis scan (commerciële sites):

www.pc-error-repair.com/www.registryfix.com/www.liutilities.com/ (Uniblue)www.auditmypc.com/<http://forums.pcpitstop.com/>www.trendsecure.com/portal/en-US/[free_security_tools/housecall_free_scan.php](http://www.trendsecure.com/portal/en-US/free_security_tools/housecall_free_scan.php) (korter: <http://tinyurl.com/2w3jze>)**Trend Micro neemt *HijackThis* over en introduceert *TrendProtect*, een nieuwe webreputatieplug-in**

Trend Micro heeft HijackThis gekocht van de maker Merijn Bellekom. Kenners gebruiken de freeware-tool HijackThis om spyware-infecties van Windows-pc's te verwijderen. Trend Micro heeft meteen na de overname een nieuwe bètaversie van HijackThis gelanceerd en kondigt daarnaast een bètaversie aan van *TrendProtect*. Dit is een nieuwe, kosteloze service voor consumenten, die 'reputatiemonitoring' van websites en URL-filtering combineert. Beide tools zijn beschikbaar via *TrendSecure* (www.trendsecure.com). TrendSecure is in het Engels, Frans en Duits.

HijackThis geniet ruime erkenning als standaard in de antispysware-wereld; het ontving vijf sterren in de Editor's View van CNET (http://www.download.com/HijackThis/3000-8022_4-10227353.html; ofwel in tiny-url: <http://tinyurl.com/6vk42>). Wereldwijd hebben ruim tien miljoen gebruikers de tool gedownload. Leden van de download.com-website van CNET riepen HijackThis uit tot één van de twee beste antispyswareprogramma's. Technische gebruikers kunnen zich met deze tool beschermen tegen browser-hijackers en andere lastig te verwijderen spyware-bedreigingen. HijackThis geeft een lijst met mogelijke plekken in Windows en browsers waar spyware zich kan verbergen. De tool legt bij de gebruiker gedetailleerde logfiles aan, die in community-forums geplaatst kunnen worden en andere forumleden de nodige gegevens bieden voor het geven van advies bij het oplossen van spyware-problemen. De bètaversie HijackThis 2.0 ondersteunt *Microsoft Vista* en *Internet Explorer 7*. De functie 'AnalyzeThis' zet de gedetecteerde bedreigingen op de pc van de gebruiker af tegen die van anderen.

Een leesbare (Engelstalige) beschrijving van het programma is te vinden op: http://abcnews.com.com/How-to-use-HijackThis/1200-2023_4-5157522.html (of: <http://tinyurl.com/2lolqq>)

TrendProtect biedt gebruikers kleurgecodeerde informatie over de reputatie van websites en de betrouwbaarheid van afzonderlijke webpagina's. Deze informatie is gebaseerd op uitgebreide reputatiebronnen, die continu worden ge-updated. Daarnaast kan TrendProtect websites controleren op ongewenste content. De nieuwe dienst werkt als browserplug-in met Windows Internet Explorer en Mozilla FireFox, en ondersteunt zoekmachines als Google, MSN en Yahoo!

Veilig internetten is met de komst van sociale-netwerksites en Web 2.0 belangrijker dan ooit geworden.

Bonus: zoeken van telefoonnummers, adressen, enz. op www.nummerzoeker.com/

● Ik ga op vakantie en ik neem mee..... ●

Je camera mee op vakantie

Rinus Alberti.

Tja, natuurlijk paspoort en alle noodzakelijke papieren, maar dat bedoel ik nu even niet!

Ook over de Alpenkreuzer, caravan, hotelvouchers, appartementreserveringen of andere verblijfspapieren wil ik het niet hebben!

Ik neem altijd, net als iedereen, mijn camera of fototoestel mee. Immers je kunt je met goed fatsoen niet meer zonder een 'digitale' op je vakantiebestemming vertonen. ;-)

En dan toch even over *papieren*. Denk eraan dat de douane kan vragen naar een eigendomsbewijs van die prachtige camera of laptop. Het kan dus raadzaam zijn bij vertrek een zgn. douane-verklaring te regelen.

Om ervoor te zorgen dat ik ook zorgeloos en met plezier fotografeer en met de mooiste foto's thuiskom, moet ik nog aan een aantal andere dingen denken!

Eerst thuis bedenken.....

Het begint er al mee dat ik thuis voor vertrek moet bedenken wat ik straks met dat gigantische aantal beelden wil gaan doen.....

Hoezo doen?!?!?

Nou, sommige mensen willen niks afdrukken (wat 'vroeger', met onze analoge foto's, de gewoonste zaak van de wereld was), maar zetten hun foto's in een online-fotoalbum, waar iedereen, familie en kennissen, ze on-line kan bewonderen, al of niet daartoe uitgenodigd.

Waarom ik hierbij nu al zo lang stil sta...??

Nou, als dit je plan is, dan is het opslaan van je foto's in de allerhoogste resolutie van je camera overbodige moeite - 2 megapixels, overeenkomend met een resolutie van 1600x1200 pixels, is ruim voldoende voor een beeldvullende foto op de meeste monitoren - en daarmee kun je stevig besparen op de benodigde opslagcapaciteit van je geheugenkaartjes en hoef je er niet zoveel mee te nemen!

Maar natuurlijk willen we meer....

Hoewel niet iedereen een enthousiast foto-amateur is, willen de meesten toch een aangename herinnering overhouden aan de vakantie en dan toch liefst in een 'tastbare' vorm.

Dus, wat nemen we allemaal mee? Wat is noodzakelijk en wat kunnen we eventueel extra meenemen om ons vakantielevens te veraangenamen?

Daarover gaat dit artikel, en ik geef je ook nog een paar tips.

Camera....

Noodzakelijk is in ieder geval om je lievelingscamera mee te nemen (sommigen onder ons hebben er zelfs meer, en als je die ook meeneemt, moet je uiteraard voor iedere camera voldoende accessoires bij je hebben!). Natuurlijk heb je al een camera en daarover wil ik het nu niet hebben!

Geheugenkaarten....

Daarna is het allerbelangrijkste om voldoende 'geheugen' bij je te hebben om je foto's op te slaan.

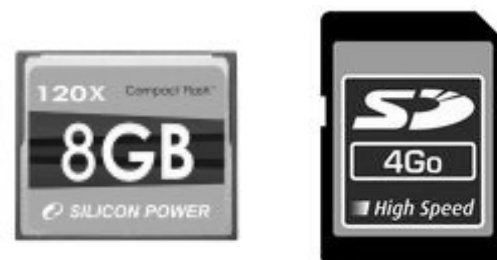
En daarbij is weer belangrijk of je een 'veelschieter' bent, dus veel foto's op een dag maakt, of niet.

Vergis je niet, maar de meesten van ons zijn 'veelschieters'; we schieten maar raak - "dan zit er allicht een goeie bij," is vaak de redenering - en de slechte foto's gooien we wel weg.

Dus, zorg in de eerste plaats dat je voldoende geheugenkaartjes met voldoende capaciteit bij je hebt. In ieder geval voor je dagelijkse tochten.

Ik neem daarbij liever een paar kaartjes met een bescheiden capaciteit (512 MB of 1GB) mee, dan één kaart met een gigantische capaciteit (4 en zelfs 8 GB is tegenwoordig al geen zeldzaamheid meer).

De reden? Als nu een kaart stukgaat (en dat kan je heus overkomen) neem ik gewoon een andere, en kan ik zorgeloos verder fotograferen.

Als je het simpel en gemakkelijk wilt houden dan zou je nu klaar kunnen zijn:

- voldoende kaartjes meenemen, en eenmaal thuisgekomen van de vakantie kun je je foto's op je gemak op je PC of harde schijf dumpen en daar bekijken en bewerken.

In dit geval is toch een zekere dagelijkse discipline nodig, om je dagelijkse hoeveelheid foto's binnen de perken te houden. Dus moet je 's avonds op je cameraschermpje even alle foto's van die dag doorlopen, beoordelen welke je wilt bewaren en de rest weggooien. Wie dat al eens gedaan heeft, weet dat dit geen eenvoudige bezigheid is en erg tijdrovend! Ik kan me voorstellen dat je in de avond wel wat leukers wilt doen. Je bent tenslotte op vakantie!

Dus... zoeken we een andere oplossing!

Imagetank...

De eerste mogelijkheid die zich aanbiedt

is het meenemen van een zgn. imagetank. "Een tank?", zul je je misschien afvragen - ik ga

toch op vakantie en geen oorlog voeren - maar deze tank kan niet schieten, ook al ben je zelf misschien wel een veelschieter.

Je gebruikt hem om je beelden te dumpen, als een soort achtergrondgeheugen op je vakantie. Ze hebben in het algemeen zoveel capaciteit (vanaf 40 GB) dat je gemakkelijk alle gemaakte foto's kunt opslaan, en je dus van je dagelijkse opschooncorvee

verlost bent, als je dat wilt. Het mag natuurlijk wel, maar bedenk ook hierbij... "Je bent op vakantie!" Kijk, voor je zoiets aanschaft, wel even of 'ie ook geschikt is voor jouw type geheugenkaart!

Ondanks het feit dat imagetanks niet goedkoop zijn, is dit toch een heel goede oplossing voor je opslagproblemen; je hebt er verder niets bij nodig en kunt dus ook je notebook of laptop thuis laten. Dat spaart een hoop zenuwen, want laptops zijn natuurlijk erg 'gewilde' artikelen voor het dievengilde dat ook op de vakantiebestemmingen niet stilzit. Het scherm van een imagetank is bovendien meestal iets groter dan het scherm achter op je camera, dus je kunt ze eventueel 's avonds nog even samen bekijken om de herinnering aan de voorbije dag levendig te houden.

Laptop/Notebook....

Mocht je toch al besloten hebben om je laptop mee te nemen, en daar kunnen hele goede redenen voor zijn (zie het artikel van Kees van der Vlies op blz.4 in deze *Software-Bus*), dan is dat voor ons hobbyisten natuurlijk het allermooiste tijdverdrijf.

Je kunt dan niet alleen de avonden 'nuttig' besteden aan het bekijken en bewerken van je beelden, maar je kunt ook meteen het 'thuisfront' mee laten genieten, door bijv. mailen naar je vrienden of uploaden naar je on-line fotoalbum of fotosite.

Je hebt dan ook meteen je laptop beschikbaar voor alle andere mooie dingen die Kees ook al voor je bedacht heeft. (Lees vooral zijn artikel, het staat vol met goede suggesties voor een optimale vakantiebesteding!)

O ja, in tegenstelling tot een imagetank heeft niet iedere laptop een kaartlezer aan boord. Let daar wel op en schaf er desnoods een aan die op je laptop kan worden aangesloten (zowel voor op een

USB-poort als op PC-cardformaat is mogelijk). En het kost weinig.

Ten slotte....

Wat je ook meeneemt op je vakantie, probeer in de eerste plaats te genieten van wat je onderweg beleeft. Leg het uiteraard vast in foto's voor als je weer thuis bent en het vakantiegevoel weer wilt beleven. Neem datgene mee aan accessoires, wat jou het beste bevalt/ uitkomt, en verlies je spullen niet uit het oog. Denk bijvoorbeeld ook aan (extra) batterijen, een acculader en de broodnodige snoertjes en adapters. Als je dat doet, ben ik er van overtuigd dat je vakantie al voor een groot deel geslaagd zal zijn!

Natuurlijk gaat de pret door, zodra je weer thuis bent en met je foto's aan de slag gaat.

Wat je dan nog allemaal kunt doen, vind je in het artikel van Koos van Antwerpen op pag.15 van deze *SoftwareBus*!

● Feiten en bijna-feiten ●

Op de site www.wistudat.net zijn weetjes en trivialiteiten te vinden, waarvan websitebeheerders gebruik kunnen maken door er een random ophaaldienst voor te maken. Voorbeelden van deze feitenkennis: *Roodharigen voelen meer pijn, een mier haalt slechts één keer per 1 à 2 minuten adem, William James Sidis had een IQ tussen de 250 en 300; toen hij 18 maanden oud was las hij al de New York Times.* Voor elk weetje kan een achtergrondtekst opgeroepen worden met bronvermelding. Er zijn categorieën: Astronomie, Biologie, Geografie, Geschiedenis, Natuurkunde, Sport, Taal & Etymologie e.a. Maar: worden de 135 'feiten' wel aangevuld?

Op www.wetenschap-nieuws.nl/ kunt u wetenschapsnieuws lezen. Ook deze site is in rubrieken ingedeeld: o.a. Archeologie, Chemische Technologie, Geologie, Meteorologie, Milieu, Natuurkunde, Paleontologie, Studie en Onderwijs, Techniek, Welzijn en Gezondheid, Wiskunde. *Zie voor meer wetenschapnieuws de links op p.42.*

● DUISBURG – MEIDERICH ●

Platform DigiFoto on tour Wessel Sijl

Zaterdag 14 april stond in het teken van de jaarlijkse excursie van het Platform DigiFoto; inmiddels verworven tot goede traditie. De bestemming was ditmaal over de grens: Duisburg-Meiderich, een buitengebruikgesteld en voor publiek toegankelijk gemaakt hoogovencomplex.

Industriecultuur, waartoe ook dit complex behoort, mag zich verheugen in toenemende belangstelling in Duitsland en omliggende landen. Niet in de laatste plaats vanwege het fotogenieke karakter. Ik had hier al eerder met de camera rondgelopen, en besloot om deze bestemming nog eens aan te doen met het Platform DigiFoto. Dankzij de organisatorische support van Pieter Schim van der Loeff mag worden teruggekeken op een geslaagd evenement.

Hoge opkomst

Met meer dan twintig enthousiaste leden en nieuwe leden was het tot dusver de grootste opkomst voor de jaarlijkse trip. Sommigen hadden partner of belangstellende fotovriend meegenomen. Al met al een leuke groep enthousiastelingen, die al snel aan elkaar gewaagd waren.

Soepele organisatie

De organisatie verliep als een geoliede machine. Iedereen was in de gelegenheid zich vooraf te verdiepen én verlekken in de bestemming, o.a. met het speciaal daarvoor opgestelde infoboekje en de e-maling van de DOSgg. De deelnemers waren stipt op tijd op het verzamelpunt Ede-Wageningen en de autorit naar Duisburg (en retour) verliep soepel. Het carpoolen organiseerde zich spontaan in goede harmonie.

Zomers weer

De organisatoren hoopten, gezien de wat vroege datum in vergelijking met voorgaande trips, op goed

weer. “Aprilletje zoet geeft nog wel eens een witte hoed,” aldus een oud gezegde. Maar hoe anders pakte het uit: fantastisch zomers weer met temperaturen rond de 28 graden en een strakke blauwe lucht. Volgens een enkeling voor fotografie misschien iets té goed, vanwege hard licht en dito schaduw. Maar je kunt niet alles hebben, en bijna vanzelf werd de fotografische benadering daarop aangepast: gebruik maken van de strakke grafische uitwerking als gevolg van het pittige licht. Dat is óók een uitdaging.

Imponerende locatie

Voor de meesten was het complex een verrassende en imponerende confrontatie. Fotografieren op plekken waar je anders nooit bij zou kunnen komen, bizarre techniek en veel lijnenspel. Maar ook het vastleggen van de soms verstilde en desolate sfeer, met woekerende natuur die het heeft gewonnen van de rauwe techniek. Verlaten spoorlijnen, lege bunkers, reusachtige kranen en bouwwerken, die als een icoon van vervlogen tijden in het landschap staan. Maar behalve het puur industriële was er nóg meer te zien. Sommige oude installaties en gebouwen hadden een andere nuttige bestemming gekregen: de gashouder was omgebouwd tot duiktank voor sportduikers, enkele ertsbunkers waren geschikt gemaakt als ‘kletter’wand,

Indrukwekkende details op grote hoogte

orde van deze dag. En dat is een belangrijke pijler voor het Platform Digifoto. Dat smaakt naar meer; dus óp naar de volgende activiteit!

P.S. Voor de geïnteresseerden is er meer industriecultuur te beleven in het Roergebied. Enkele tips: de Heinrichshütte bij Hattingen (zeer origineel geconserveerde hoogoven) en de Zeche Zollern bij Dortmund (indrukwekkende voormalige kolenmijn), en de Kokerei Zollverein bij Essen (schitterend geconserveerde cokesfabriek).

Zie: <http://www.industriedenkmal-stiftung.de>

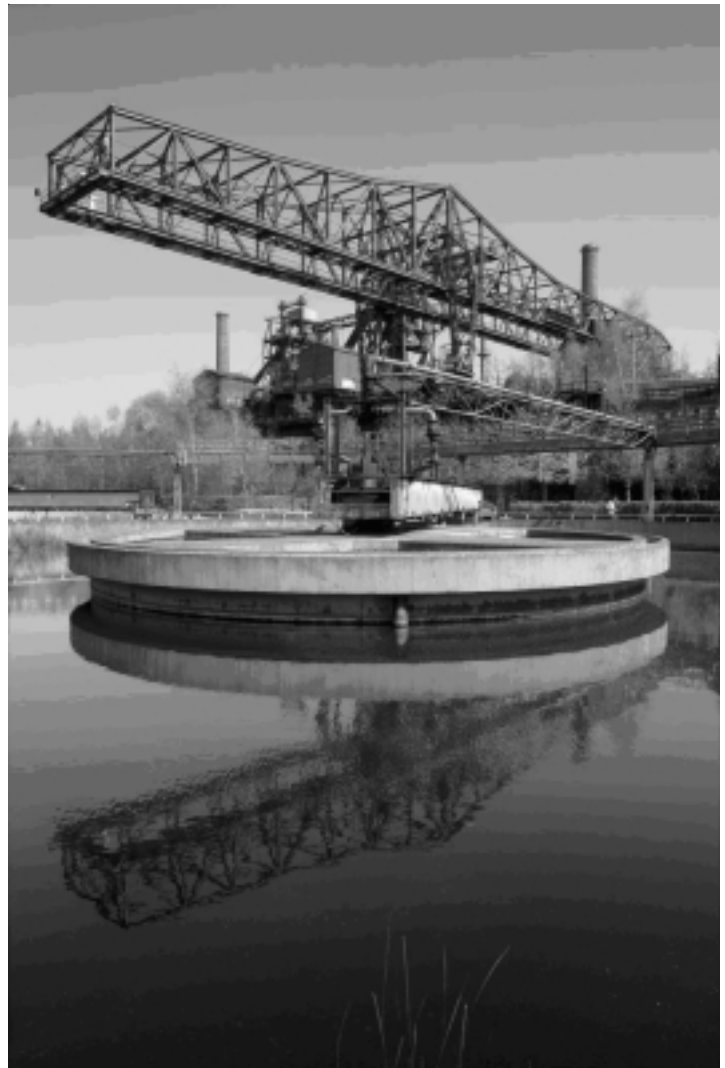

en zo waren er nog tal van andere vormen van recreatieve openluchtactiviteiten. En ook die bleken fotogeniek. Sommige deelnemers vielen van de ene verbazing in de andere. Te veel om op te noemen, en voor elke fotograaf wat wils. Ongeacht of je het op objectieve, technische, maatschappelijke of sociale wijze benadert.

Terugblik

Al met al was het een intensieve dag, die voorbij vlóóg. Aan het eind van de middag werden veel foto's op meegenomen laptops vergaard, bedoeld voor een pakkende presentatie op DVD, nadien samengesteld door Koos van Antwerpen. Er was genoeg te kiezen. Bij elkaar zijn er enorm veel opnamen gemaakt, waaronder hele goede en/of interessante. Er moesten regelmatig geheugenkaartjes worden gewisseld, of – bij de analoge fotografen – films. Bij enkelen schoot de meegenomen capaciteit (bijna) te kort; en dat is een veelzeggende ervaring. Dat het een fotogeniek evenement was, bleek ook uit het feit dat veel andere fotografen, amateurs en profs, die dag op het complex actief waren.

Het Platform Digifoto mag terugkijken op een zeer geslaagde dag, die meer dan alleen maar goed fotowerk heeft opgeleverd. Ook zaken als wederzijdse interesse, enthousiasme en tips met elkaar delen, vriendschappelijke sfeer, enz., waren aan de

Rust roest, maar niet in Duisburg

—● Gemakkelijk een boekje maken met Open Office ●—

Marja van Waes m.m.v. Hans Lunsing

Je sportvereniging wil van het onhandige A4-formaat voor het clubblad af of de familie denkt dat jij wel even de liedjes en anekdotes voor het komende huwelijksfeest handzaam bundelt.

In het kort

Fluitje van een cent met Open Office. De makers van Open Office (OOo) bedachten de allergemakkelijkste weg: Start OOo, maak een standaard tekstdocument, al dan niet met plaatjes, zet voor het printen een vinkje bij *Prospectus* en klaar: voor je ligt een keurig A5-boekje op A4-papier, dat alleen nog gevouwen en geniet moet worden. Vonden sommigen dit te gemakkelijk? Sinds OOo 2.0 moet je ook nog iets aan de printereigenschappen veranderen. Onder Windows is dat de Afdrukstand Liggend maken. Onder Linux heet het de *Richting* en die moet *Landscape* zijn.

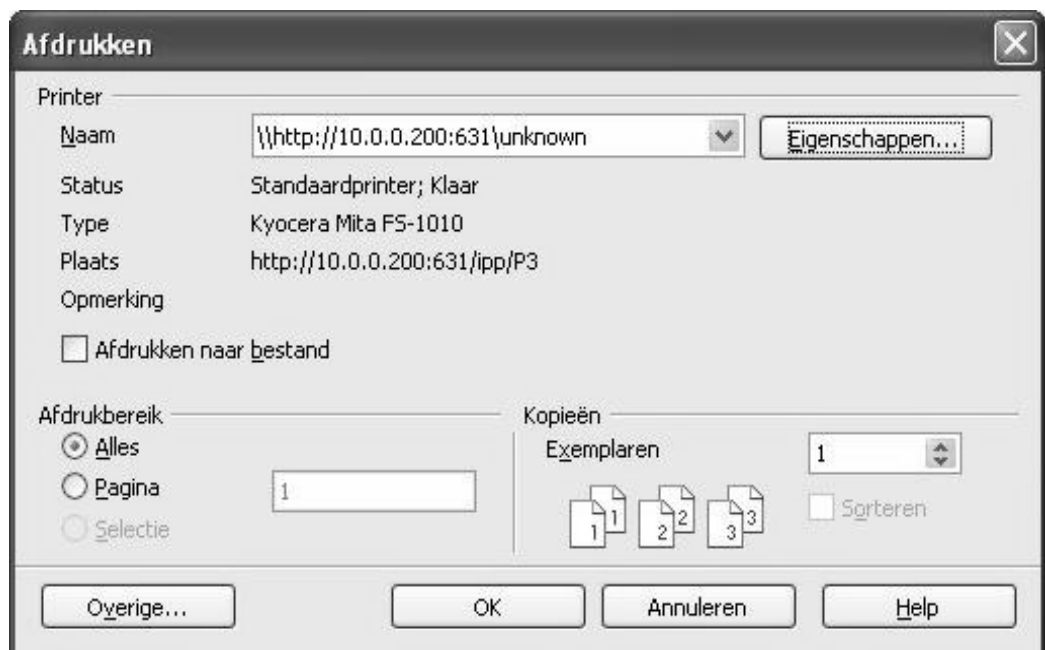
Stap voor stap

Je hoeft dus alleen maar alle tekst en plaatjes in een gewoon OOo-document te zetten. De paginagrootte mag op A4 blijven staan. Open Office maakt

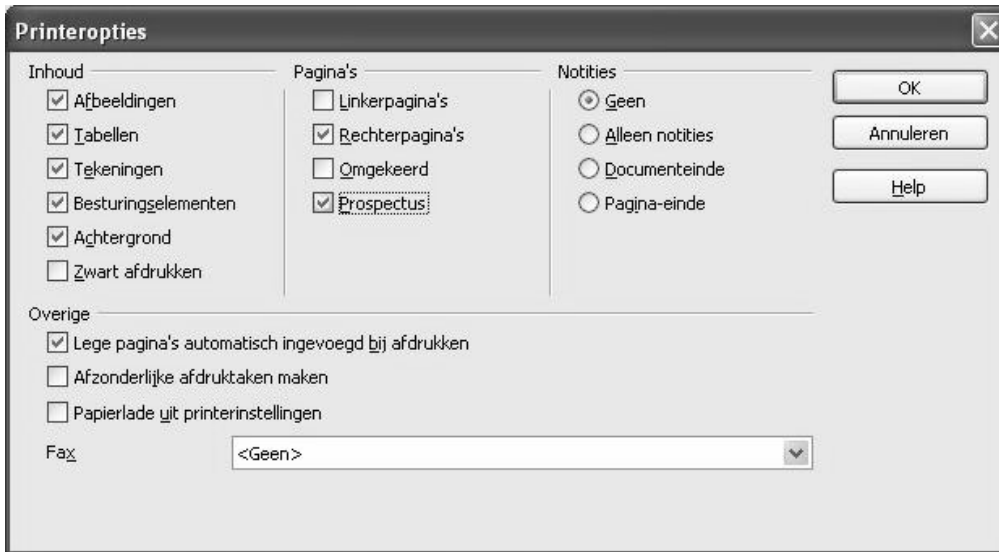
hier bij het printen een boekje van, door niet alleen alle bladzijden voor je te verkleinen, maar ook voor je uit te

rekenen welke pagina's naast elkaar afgedrukt moet worden. Vanwege dat verkleinen neem ik bij voorkeur de schreef-loze Bitstream Vera Sans als lettertype, die is ook gekrompen nog heel goed leesbaar. Anderen nemen liever een mooier lettertype en stellen dat vooraf groter in, bijv. 15 punten.

Als je gaat afdrukken, klik dan op Eigenschappen en kies voor (Windows) Indeling-Afdrukstand-Liggend / (Linux) Papier-Richting - Landscape (natuurlijk bij Oooversies 1 hier het vinkje bij Staand/ Portrait juist laten staan). *Ook als je voor Liggend/Landscape moet kiezen: probeer niet het papier in je printer een kwartslag te draaien.* Bij alle Open Office-versies moet je je A4'tjes net zo in de printer leggen als anders.

Ga terug naar Afdrukken en klik dan linksonder op Overige.

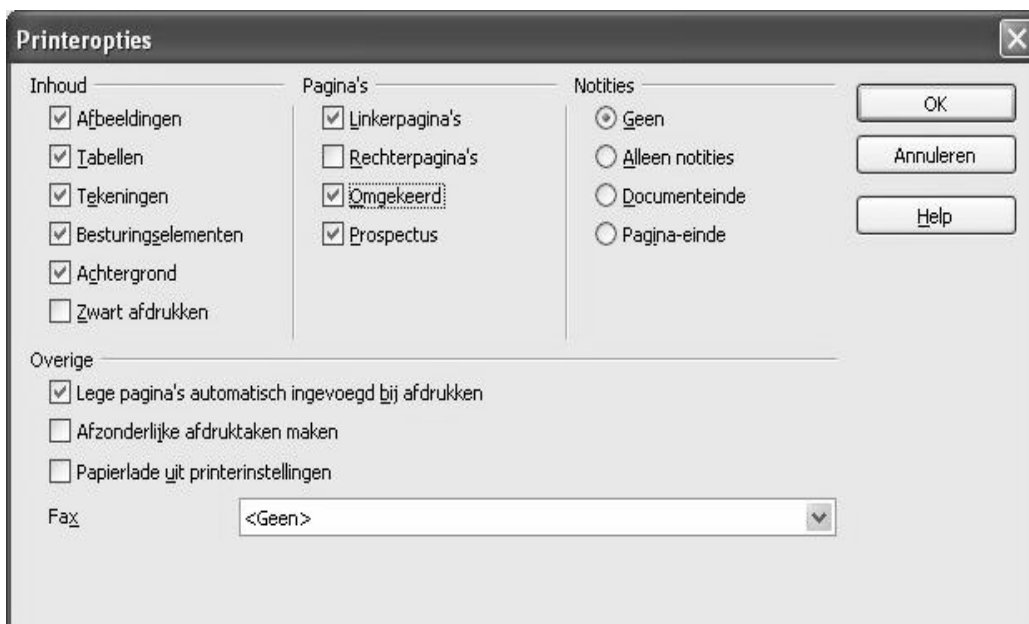
Je krijgt het scherm Printeropties. Zet, onder het hoofd Pagina's, een vinkje bij *Prospectus* (heet ook wel *Brochure*). Als je printer niet dubbelzijdig print, haal je hier ook het vinkje bij Linkerpagina's weg. Dan gaat de printer gelukkig niet alle rechterpagina's printen, maar de eerste bladzijde van het boekje en verder alle bladzijden die bij een liggend en in het midden opengeslagen boekje ook naar beneden 'kijken'.

Bij het printen van de andere kant van de vellen moet bij sommige, behalve *Prospectus* en Linkerpagina's, ook *Omgekeerd* aangevinkt staan. Dat hoeft alleen

reik je dat de printer dan begint met het printen van het laatste vel (met in dit voorbeeld blz. 10 en 11) en eindigt met het eerste vel (met links blz. 2).

Als millimeters ertoe doen

Het kan voorkomen dat de plaatjes die je invoegt (bij OOo via menubalk: Invoegen - Afbeelding) precies zó of zó groot moeten zijn. Stel dan (via menubalk: *Opmaak - Pagina*) het papierformaat wel in op A5 en verklein de marges wat. De afbeeldingen houden dan exact de grootte die ze hebben (is nog aan te passen via rechtsklikken op de afbeelding, bij *Afbeelding*, tabblad *Type*). Het boekje printen gaat verder precies zoals hiervoor beschreven.

als het eerste vel dat de printer nu pakt, niet het vel is waar blz. 1 op de al bedrukte zijde staat, maar twee pagina's uit het midden (bij een boekje van 20 bladzijden zijn dat de pagina's 9 en 12).

Met een vinkje bij *Omgekeerd* be-

reik je dat de printer dan begint met het printen van het laatste vel (met in dit voorbeeld blz. 10 en 11) en eindigt met het eerste vel (met links blz. 2).

A6-boekje

Bij mijn eerste boekprintje vanuit OOo 2.0 merkte ik dat

OOo A4'tjes ook keurig omreken naar een A6-formaat boekje. Ik had de af-drukrichting, zoals ik gewend was, ongewijzigd gelaten. OOo 2.0 gebruikte vervolgens, tot mijn grote verbazing, de bovenste helft van het A4-papier voor een A6-boekje. Zoals jullie weten is zo'n

helft van een A4'tje hetzelfde als een dwarsliggend A5'je. Daarom print ik sindsdien A6-boekjes op A5-papier dat ik dwars (met een lange zijde eerst) de printer invoer. Net zo gemakkelijk als vroeger een A5-boekje: met alleen een extra vinkje bij *Prospectus*.

ubuntu in tweevoud

Hans Lusing

Wij brengen u dit keer maar liefst *twee* Ubuntu-distributies! Het zijn de nieuwste, in april uitgekomen versie 7.04, en een speciale variant daarvan, gericht op multimediacproductie: *Ubuntu Studio*.

Ubuntu Feisty Fawn

Al sinds zijn eerste verschijnen in 2004 is Ubuntu een van de populairste Linux-distributies. In de eerste SoftwareBus van dit jaar beschreef Henk van Andel zijn onverwacht goede ervaringen met versie 6.10, ook bekend als *Edgy Eft*, de opletende watersalamander, of kortweg *Edgy*. Henk was er zó enthousiast over, dat hij alle abonnees graag met Ubuntu wilde laten kennismaken. En zo verscheen Ubuntu Edgy bootable en installeerbaar op de GigaHits DVD 2007/1, die de SoftwareBus vergezelde.

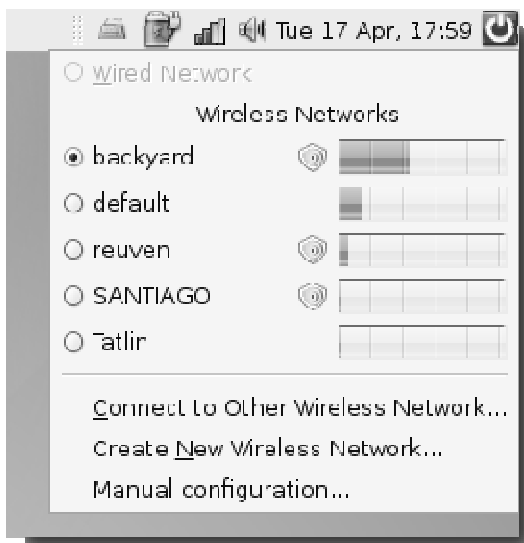
Inmiddels is de volgende versie 7.04 uit, bijgenaamd *Feisty Fawn*, het speelse reekalf, of kortweg *Feisty*. Mensen met Edgy op hun computer kunnen hem met de update-manager gemakkelijk naar Feisty bijwerken. Zo heb ik het ook gedaan, en dat werkte prima. Daarvoor is wel een breedbandverbinding nodig, want er moet heel wat worden gedownload. Voor de minder goed geëquipeer-

den en het handjevol DOSgg-leden dat nog niet op Ubuntu over is ;-), staat Feisty bootable en wel op de bijgaande GigaHits DVD, klaar om te worden geïnstalleerd.

Feisty verschilt niet erg veel van Edgy. Toch zijn er enkele belangrijke extra's en aanpassingen:

- *Automatische migratie van instellingen*: Tijdens installatie kan Ubuntu een aantal instellingen in Windows of een oudere versie van Ubuntu vinden en deze in de nieuwe Ubuntu importeren. Het gaat om de favorieten van Internet Explorer, bladwijzers van Firefox, achtergronden van het bureaublad, en AOL- en Yahoo IM-contacten. Als het echt werkt, is het natuurlijk erg handig voor overstappers. Helaas maken verscheidene recensies melding van het feit dat Windows-instellingen toch niet werden gevonden (Ubuntu-instellingen wel). Laten we hopen dat het u beter vergaat.
- *Multimedia codec wizard*: Deze wizard detecteert het formaat van de media die u probeert af te spelen en installeert via Toepassingen → Installeren/Verwijderen (van software) op verzoek zondig de juiste codec.

- *Gerestricteerde driver manager*: Dit programma detecteert of fabrikanteigen hardware-drivers van nut kunnen zijn en installeert en laadt ze vervolgens op verzoek van de gebruiker. Daarbij kunt u denken aan drivers voor de videokaarten van NVidia en ATi. Er zijn weliswaar open-source-drivers voor die kaarten, maar deze bieden lang niet dezelfde functionaliteit als de drivers van de fabrikanten zelf.
- *Netwerkmanager*: maakt wisselen tussen bedrade en draadloze netwerken gemakkelijk, en beheert VPN-verbindingen. De netwerkmanager was ook al beschikbaar in Edgy, maar wordt in Feisty voor het eerst standaard geïnstalleerd. Bovendien is het beheer van statische verbindingen sterk verbeterd (network roaming!).

Afb.1: De netwerk manager

- *Installatie van software met beperkt copyright*: Het is gemakkelijker geworden om software met beperkt copyright te installeren, zoals MP3, Avi, Mpeg, TrueType, Java en Flash. Eén druk op de juiste knop in Installeren/Verwijderen is voldoende.

- *Hulpcentrum*: de systeemdocumentatie in de vorm van het hulpcentrum is helemaal nieuw opgezet en gemakkelijker in het gebruik.
- *Sneller booten*: Het booten van het systeem verloopt in veel gevallen, afhankelijk van de hardware, sneller.

Daarnaast is van alle software natuurlijk de nieuwste versie opgenomen: de nieuwste *Linux kernel 2.6.20*, versie 7.2 van het grafische systeem *x.org*, versie 2.18 van de desktop manager *Gnome*, en versie 2.2 van de kantoor suite *Openoffice.org*. Als nieuwe spellen zijn *sudoku* (bent u ook al verslaafd?) en *schaak* toegevoegd.

Benoeming van harde schijven

Overgang naar een nieuwe Linux-kernel gaat meestal ongemerkt. Onder de kap verandert er vaak heel wat, maar de effecten daarvan blijven voor de gewone gebruiker, zoals u en ik, meestal verborgen. In dit geval echter niet helemaal. De aansturing van IDE harde schijven is namelijk geïntegreerd met die van SCSI-schijven en de nieuwe SATA-schijven. Gevolg daarvan is dat IDE-schijven voortaan (meestal) geen `/dev/hda`, `/dev/hdb` etc. meer heten, maar `/dev/sda`, `/dev/sdb`, etc. Om in een console de partitie-indeling van uw eerste harde schijf te zien tikt u dus niet meer in:

```
sudo /sbin/fdisk -l /dev/hda
```

maar

```
sudo /sbin/fdisk -l /dev/sda
```

Het is maar dat u het weet...

Letterttypen

Nog een ander weetje: Ubuntu biedt u een heleboel verschillende lettertypen om uit te kiezen, maar er zijn mensen

die de hen vertrouwde Microsoft Windows-lettertypen niet kunnen missen. Voor hen is er uitkomst: de basislettertypen van Microsoft kunnen zij eenvoudig in Ubuntu installeren. Dat gaat zo:

- 1) Installeer via Toepassingen → Installeren/Verwijderen eerst het pakket Microsoft Core Fonts (msttcorefonts).
- 2) Geef dan op de opdrachtregel in een terminal of console de opdracht:
update-ms-fonts

Daarna beschikt u over Arial, Verdana, Andale Mono, Courier New, en meer...

Schrijftoegang tot Windows-partities

Standaard biedt Ubuntu geen schrijftoegang tot NTFS-partities zoals die van Windows XP en Vista. Er is echter al enige tijd een NTFS-driver in ontwikkeling die wel schrijftoegang biedt. Deze driver, *ntfs-3g*, is nu voldoende betrouwbaar voor normaal gebruik. Hij is heel gemakkelijk te installeren en te configureren:

- 1) installeer *ntfs-3g* en *ntfs-config*, het bijbehorende configuratieprogramma, via Toepassingen → Installeren/Verwijderen.
- 2) start vervolgens de NTFS-configuratie tool via toepassingen → systeemge-

reedschap en vink de gewenste partities aan.

En dan hebt u schrijftoegang tot uw NTFS-partities.

Ubuntu Studio 7.04

Ubuntu Studio (<http://ubuntustudio.org/>) is een nieuwe loot aan de Ubuntu-stam, pas verschenen in mei en gebaseerd op Feisty Fawn. De distributie heeft alles in huis om creatief te werk te gaan op het gebied van muziek, beeld en film, een echte multimediadistributie dus.

Enkele van de programma's die u in Ubuntu Studio aantreft, zijn:

Audio:

- programma's voor het opnemen, bewerken en afspelen van digitale audio in allerlei formaten, zoals *Ardour*, *Audacity*, *Rosegarden*
- een programma voor het maken van bladmuziek: *Lilypond*, ontwikkeld in Nederland
- een drum-generator: *Hydrogen*.

Beeld:

- een programma voor het maken van 3D computergraphics en computer-animaties: *Blender*, ook al van Nederlandse herkomst
- een vector-illustratieprogramma: *Inkscape*
- een desktop publishing (DTP)-applicatie: *Scribus*
- een rasterbeeld- en fotobewerkingsprogramma: *the Gimp*.

Afb.2: Ubuntu Studio met Ardour

Video:

- Een programma voor het bewerken van bitmap-frames van films: *Cinepaint*, gebaseerd op the Gimp. Het wordt door filmstudio's gebruikt voor films als Scooby-Doo, Harry Potter and the Philosopher's Stone en Stuart Little
- een niet-lineaire digitale video-editor: *Kino*.

Er is een aangepaste Linux-kernel beschikbaar die een voor intensief audio-werk geschikte lage latentie heeft.

Ubuntu Studio wordt niet gestart als een live systeem van waaruit u het al dan niet kunt installeren. U zult het gewoon op uw harde schijf moeten zetten om er van te kunnen proeven. Een koel, donker kleurenschema, zoals u in afbeelding 2 kunt zien, geeft het een professioneel uiterlijk. Wilt u meer software installeren dan al standaard wordt bijgeleverd, dan is dat via Toepassingen → Installeren/Verwijderen een fluitje van een

cent. Hoewel Ubuntu Studio gericht is op multimedia, is alle gebruikelijke software, zoals webbrowser, e-mail-programma, kantoor-suite, enzovoort, ook gewoon beschikbaar. U kunt het dus gebruiken in plaats van een normale Linux-distributie.

U ziet, het is helemaal niet nodig om veel geld uit te geven voor multimedia-productie. De makers van deze mediasoftware zijn trouwens niet eenkennig: een groot deel ervan is ook beschikbaar voor Windows en/of MacOS X en zo van de respectieve websites te downloaden. Dus als u een overstap naar Linux nog te griezelig vindt, kunt u, zij het met wat meer moeite, ook in Windows aan de slag. Maar Linux valt best mee, hoor!

Ik wens u heel veel plezier met Ubuntu Studio!

The Top 5	Continents	Countries	ISPs
North America	4226 kb/s	812 kb/s	
Australasia	3348 kb/s	476 kb/s	
Europe	3306 kb/s	781 kb/s	
Asia	2118 kb/s	661 kb/s	
South America	801 kb/s	264 kb/s	

Snelheid van je internet

Een mooie weergave van de download- en upload-snelheid van je internetverbinding is te vinden op:

www.speedtest.net/

● De doorbraak van Linux op de desktop? ●

Jan Stedehouder

Het bruist in de Linuxwereld, want het lijkt dit jaar nu echt te gaan gebeuren: de doorbraak van Linux als besturingssysteem voor de desktop. Linus Torvalds ziet de toevoeging van ondersteuning van het synchrone geheugen in kernel 6.4.12-28 als een belangrijke stap in de juiste richting. 'We hebben nu de ondersteuning voor stemgestuurde systemen op kernel-niveau.' Binnenkort zien we dan ook de eerste distributie verschijnen met ext.9, zoals MepubianSpire en Novell Red Hat. Mark Shuttleworth, de oude CEO van MepubianSpire, kan er nog steeds enthousiast over worden. 'Wonkey Willy wordt de meest stabiele vernieuwende distributie die wij aan gebruikers presenteren en nu de vrijgave van Microsoft Himalaya opnieuw is uitgesteld is het de uitgelezen kans om ons marktaandeel te vergroten.'

Tja, wanneer zou het nu eindelijk gaan gebeuren? De doorbraak van Linux op de desktop wordt al jaren verwacht en ieder jaar schijnt het toch weer niet gebeurd te zijn. En het zag er dit jaar - 2007- toch zo goed uit! Windows Vista is veel te duur, stelt veel te hoge eisen aan de hardware en wat krijg je daarvoor? Eye candy die een half jaar eerder al in Linux zat! Tenminste, bij dat deel van de Linux sleutelaars dat in staat was om zelf de gesloten drivers van hun gra-

fische kaarten te installeren en de pakketbronnen voor Compiz/Beryl toe te voegen. De hoofdstroom moet nog even wachten op Ubuntu 'Gutsy Gibbon', want dan wordt het misschien toegevoegd.

Wat ontbreekt er eigenlijk aan Linux?

Maar laten we even een gezonde afstand nemen van onze favoriete distributie en gewoon de volgende vraag stellen: "Wat ontbreekt er nog aan de huidige generatie distributies dat een regulier en dagelijks gebruik van Linux in de weg staat, zowel thuis als in organisaties?" Wat ontbreekt er? Tekstverwerking? Rekenprogramma's? E-mail en groupware? Gebruikersbeheer voor organisaties? Multimediafuncties? Veiligheid? Sorry, maar ik kan nu echt niks bedenken wat voor pakweg 90% van de huidige Windows gebruikers nog moet worden toegevoegd aan een Linuxdistributie. Ik durf zelfs te beweren dat Linux al een paar jaar klaar is voor een doorbraak naar de desktop. Waarom gebeurt het dan niet?

Okay, nu allemaal in koor: "Ja, wat wil je? Elke computer die wordt verkocht heeft Windows voorgeïnstalleerd staan." Klopt. Zelfs een bedrijf als HP levert desktopcomputers met Windows en niet met Linux, al ondersteunen ze dat verder graag. "Tja," zegt de handel, "er is ook geen vraag naar wat anders." En dat klopt als een zeer achterhoofd. Er is geen vraag naar Linux, dus ook geen aanbod. Omgekeerd, aangezien het niet aangeboden wordt, zal er ook niet snel een vraag komen. Het grote probleem

bij de verwachte doorbraak van Linux is dat vooral techneuten die verwachten. Logisch toch? De nieuwste snuffjes verkopen zichzelf toch wel... Nee dus.

De commerciële achterstand van Linux

Microsoft is niet alleen dominant aanwezig in het aanbod, onder andere door handige kortingen te geven aan de handel. De dames en heren uit Redmond weten ook precies wat ze moeten doen om de vraag te stimuleren.

Waarom waren de hardwarefabrikanten en de handel zo blij met Vista? Was dat vanwege de technologische superioriteit van het nieuwe besturingssysteem? Natuurlijk niet. Vista heeft wel minimaal 1 Gb RAM geheugen nodig, het dubbele van Windows XP. Plus een grafische kaart met minimaal 256 Mb RAM aan boord. En het liefst natuurlijk ..... Vul maar in.

Vista betekent kassa voor de producenten en handelaren. Het is een prachtige vorm van koppelverkoop. De klachten van sommige softwarefabrikanten hadden dan ook niets te maken met de vermeende kwaliteit van Vista, maar meer met het feit dat zij niet tot de centrale partners bij de lancering van Vista behoorden. Zij willen maar wat graag op de Windows Marktplaats terecht komen. Handel. Kassa. Geld.

En Linux? Sorry, maar dat is niet aantrekkelijk voor de inkopers. Linux draait namelijk heel goed en heel snel op de hardware van gisteren. En die is al verkocht.

Linux zorgt niet voor nieuwe omzet of voor de mogelijkheid om hogere prijzen te rekenen voor dezelfde functionaliteit.

Diepere oorzaken

De vraag van de consument dan? Die moeten toch druk kunnen uitoefenen? Theoretisch gezien wel en als de massa gebruikers die naar Linux vragen maar groot genoeg is, zal de handel daar simpelweg in mee gaan. Maar....

- Aankomende docenten krijgen in de lerarenopleidingen de mogelijkheid om delen van het ECDL (computerrijbewijs) te halen. De lesboeken hebben alle betrekking op Windows en Microsoft Office;
- Kinderen die hun eerste stappen zetten in het gebruik van de computer, zowel thuis als op school, maken uitsluitend kennis met Windows, MSN en Microsoft Office;
- Bezoekers van internetcafés en zogenaamde e-centra (ingericht met belastinggeld) nemen plaats achter een computer met Windows, Microsoft Office en MSN;
- Langdurig werklozen krijgen van het re-integratiebureau een computertraining aangeboden. Mogen jullie raden welk systeem en welke programma's centraal staan.

Het ECDL is op zich een mooi raamwerk. Het computerrijbewijs is volstrekt neutraal geformuleerd, maar toch is de uitwerking in lesboeken en examens uitsluitend toegespitst op Windows en Microsoft Office. Zolang die eenzijdige oriëntatie in de IT-opvoeding niet verandert, kan Linux niet doorbreken op de desktop. Maar ik heb ook geen zin om tot 2023 te wachten. Hoe gaan we dit oplossen?

De vraag stellen is 'm ook beantwoorden. Een paar dingen zijn wat mij be-

treft al overduidelijk. Op dit moment zijn er voldoende distributies die meer dan geschikt zijn voor dagelijks gebruik thuis en in een zakelijke omgeving. Het aantal problemen met hardware en software is óf snel op te lossen óf is slechts voor een relatief kleine groep dermate zwaarwegend dat de overstap naar Linux nog even uitgesteld moet worden. We hoeven, nee, moeten dus niet wachten tot de volgende generatie vernieuwingen in Linux is ingebouwd. En het heeft absoluut geen zin om te wachten tot de 'dozenschuivers' het licht hebben gezien ten aanzien van Linux en massaal besluiten Windows in te ruilen voor een van de distributies. Jawel, Dell heeft na een flitsende campagne van Linux-liefhebbers besloten een deel van het assortiment met Ubuntu Linux uit te rusten. Iedereen blij natuurlijk. Helaas ben ik bang dat dit op een groot fiasco zal uitlopen. Linux wordt geen grote speler op de desktop omdat wij het willen. Willen is niet genoeg, het nog verder doorontwikkelen van Linux is ook niet genoeg. Maar wat dan wel?

De Linux Proliferation Agreement

De ontwikkeling en verspreiding van Linux is tot dusverre (grofweg) bepaald door twee groepen: de ontwikkelaars en bedrijven die het inzetten in de concurrentiestrijd met Microsoft. Hier en daar proberen locale en nationale overheden een bijdrage te leveren door het gebruik van open standaarden en open source software 'verplicht' te stellen. Het is een begin, maar - opnieuw - we moeten daar niet op wachten noch op vertrouwen. Er zijn al meer dan voldoende overheden op hun schreden teruggekeerd en na de volgende verkiezingen kan het sowieso

ook weer afgelopen zijn. Zolang Windows in het publieke domein (onderwijs, e-centra, internetcafés) als enige systeem bekend is, zal er nauwelijks een verandering in het gebruik optreden. Wij - Linux desktop-gebruikers - zijn van marginale betekenis in het geheel. Sommigen spannen zich al behoorlijk in om vrienden, familie, kennissen en buren te overtuigen dat Linux best goed kan zijn en jubelen bij iedere nieuwe 'bekeerling'. Wij 'wonen' bijna in Linux forums en IRC-kanalen om nieuwelingen de hand toe te reiken bij het oplossen van problemen. Zoals een bekend jurylid in de jaren 80 ook al zei: "Vooral door gaan...".

Het realiseren van een doorbraak op de desktop is een kwestie van de lange adem. Waar ik voor pleit is de ontwikkeling van een maatschappelijke beweging die zich wereldwijd inzet voor de promotie en verspreiding van Linux als systeem voor eindgebruikers, naar analogie van de ontwikkelgemeenschappen die Linux als technisch systeem mogelijk hebben gemaakt. Waarom zouden alleen de hackers hun kostbare tijd en energie belangeloos inzetten? Wordt het ondertussen niet eens tijd dat wij als 'early adopters' op een structurele en georganiseerde manier dat ook gaan doen? Ik ben een groot voorstander voor de afkondiging van een Linux Proliferation Agreement, een charter op basis waarvan op tal van manieren Linux proactief wordt gepromoot door gekwalificeerde eindgebruikers.

Wat moet er onder de Linux Proliferation Agreement worden gedaan? Kort gezegd: Linux moet duidelijk aanwezig zijn in

het publieke domein. Dat betekent het inrichten van openbare e-centra die goed worden onderhouden, waar hulp beschikbaar is en waar voortdurend trainingen en cursussen worden gegeven in het gebruik van Linux en open source software. Dat betekent het aanbieden van laagdrempelige trainingen en cursussen in buurtcentra en op scholen, voor kinderen, ouders en professionals in vakgebieden buiten de IT. Dat betekent het gebruik maken van alle mogelijke promotiekanalen om Linux zichtbaar te maken, in huis aan huis bladen en in specifieke branchegerichte media. Geen algemene artikelen, maar diepteartikelen die Linux- en open source-oplossingen laat zien voor reële dagelijkse vraagstukken in organisaties. Het betekent de ontwikkeling van lesmaterialen voor de eigen trainingen en cursussen, maar ook voor gebruik in scholen. Een ECDL-invulling die volledig open source is en waarvan de uitwerking aan de eindtermen en examencriteria kan voldoen.

De Linux Proliferation Agreement moet niet een los verband van enthousiaste vrijwilligers zijn, maar moet langs soortgelijke lijnen als het Debian Project worden georganiseerd. Het LPA-charter moet het doel duidelijk vaststellen en moet doordrongen zijn van de notie van kwaliteit. De organisatie moet zich zodanig doorontwikkelen dat organisaties weten dat het binnenhalen van een LPA-vrijwilliger garandeert dat het geleverde product aan hoge kwaliteits-

normen voldoet. Dat vraagt om interne training en coaching. Dat vraagt om een certificeringsmodel. Dat vraagt om het samenstellen van een register van gecertificeerde LPA-vrijwilligers. Aan de promotionele kant is de organisatie verantwoordelijk voor een duidelijke 'branding' met de ontwikkeling van marketingkits, materialen, etc. Die kwaliteit en dat netwerk moeten dan weer gebruikt worden bij het werven van fondsen en sponsors.

Wat betekent dat voor ons? Misschien dat ons gevraagd gaat worden iedere week vier uur als beheerder aanwezig te zijn in het e-centrum. Dat je jezelf verbindt aan het verzorgen van een trainingscyclus OpenOffice.org voor de komende 20 weken op zaterdagmiddag. Want dat moet wel duidelijk zijn: inzet voor de Linux Proliferation Agreement haalt een heel stuk van de vrijblijvendheid van de promotie van Linux weg. Maar is dat dan anders voor de ontwikkelaars van Linux? Als er een ernstig probleem is met de kernel verwachten wij toch ook dat binnen een tijdsbestek van uren een goede oplossing beschikbaar is? Ik denk dat het tijd is dat wij als eindgebruikers onze verantwoordelijkheid nemen.

Dit artikel is eerder verschenen op www.opensourcelearning.info/blog onder de titel *The need for the Linux Proliferation Agreement* en heeft redelijk wat positieve reacties opgeleverd in de blogsfeer. Aangezien niet iedereen de Engelse taal even goed machtig is, is het artikel hier vertaald opgenomen.

www.stumbleupon.com

Een website voor het vinden van websites. Anders dan Google, dat vooral documenten vindt.

StumbleUpon is ook een ontmoetingsplaats, waar men gegevens kan uitwisselen. Je kunt de andere leden (nu zo'n 2,5 miljoen) selecteren op interessegebieden en criteria die je zelf opgeeft. Daarvoor moet je je hebben geregistreerd. En dan kun je ook je stem uitbrengen.

Veel van de 'content' bestaat uit afbeeldingen en video's, ook weer in categorieën ingedeeld. Er wordt voortdurend bijgehouden wat de 'populairste' onderwerpen zijn, de actiefste stumblers, enz. Je kunt ook een eigen StumbleUpon-werkbalk in je browser zetten.

Google Reader

Veranderde websites bijhouden met Google Reader: <http://reader.google.com> of www.google.com/reader komt bij dezelfde site uit.

Ingeschrevenen bij Google kunnen opgeven van welke sites zij de updates meteen willen zien. Google geeft zelf een aantal bundels samengesteld, waarin sites met gelijksoortige onderwerpen zijn samengebracht: nieuws, sport, vermaak, beroemdheden, voeding, financiën, video, technologie, fotografie, auto's enz. Voor het raadplegen van de vernieuwde sites moet je wel bij Google Reader ingelogd zijn, maar je hoeft dan niet meer zelf steeds alle sites, bijv. blogs, op te zoeken om te kijken of er nog iets veranderd is. De bundels kun je zelf aanpassen en dat is voor Nederlanders wel nodig, want de inhoud is sterk VS-georiënteerd.

Je kunt makkelijk een vriend via een e-mail-koppeling attent maken op het gevonden item.

● **Schoonmaaktip: washandje** ●

Pieter Schim van der Loeff

Het voorjaar is al een stuk op streek en velen van u hebben de voorjaarsschoonmaak al achter de rug. Maar ... als ik wel eens bij kennissen naar hun computer 'mag' kijken, zie ik dat het toetsenbord meestal de dans ontspringt. Tja, behalve een veeg van de stofdoek eroverheen, maar 'dan doet dat ding soms zo raar ...'. In het properste huishouden (zelfs bij artsen) tref ik dan een toetsenbord aan dat niet zou misstaan in een autowerkplaats.

Enkele malen per jaar gaat mijn toetsenbord daarom in de wasmachine. Nou, ja, op 40°C en alleen de toetskapjes, wel te verstaan.

Eerst heb ik (eenmaal) een foto(kopie) van het klavier gemaakt. Makkelijk voor het correct terugplaatsen van de bijzondere toetsen.

Dan wip ik alle kapjes eraf en stop die in een washandje. De eerste keer reeg ik dat met grote steken dicht, nu heb ik er één speciaal voor gereserveerd, voorzien van een ritssluiting.

Meedraaien met de hemden en andere lage-temperatuur-was.

Terwijl de machine tevreden staat te snorren, zuig ik alle kruimels en ander vuil in de vrijgekomen 'ingewanden' van het toetsenbord weg. Een ding dat in een vorig leven een tandenborstel was,

(maar ook al eens in het washandje heeft mogen meedraaien) helpt mij om dat vuil los te krijgen. Soms helpt het ook om met een perslucht-spuitbus te blazen terwijl de stofzuiger het vrijkomende stof direct wegzuigt.

Het terugplaatsen van de kapjes vind ik leuker dan scrabbelen. Eerst zonder de fotokopie en kijken hoeveel je uit je hoofd in één keer goed hebt ...

Hoewel ik nog nooit storing heb gehad door smerige toetskapjes of vuil eronder, heb ik na gedane arbeid toch het gevoel dat het zoveel beter computert na deze gedane arbeid.

P.S. Ik aanvaard geen aansprakelijkheid voor het eventueel 'mollen' van de kapjes door het met grof geweld verwijderen ervan. En: er zijn toetsenborden waar het verwijderen wellicht met speciaal gereedschap moet gebeuren. Vraag bij twijfel uw leverancier om raad.

Windows Vista Tips

Ruud Uphoff

Bij het verschijnen van een nieuw besturingssysteem missen we gegarandeerd de nodige hulpjes waar we zo aan gehecht waren. Bijvoorbeeld *TweakUI*. Maar in veel gevallen kunnen we ons prima behelpen met handwerk.

Weg met die grote pijl aan een snelkoppeling

Wat altijd een geliefde instelling met TweakUI is geweest, was het verwijderen of verkleinen van die pijl links onderaan het pictogram van een snelkoppeling. Ook kan een willekeurig ander merkteken aan het pictogram worden toegevoegd. Het benodigde setje pictogrammen is in TWeakUI voor Windows XP te vinden. Zoals gezegd kunnen we TWeakUI zelf niet gebruiken, maar het programma ergens op de harde schijf laten staan voor de pictogrammen, zal geen probleem zijn.

Ga naar deze sleutel in het register:

```
HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE
\Microsoft\Windows\CurrentVersion\
Explorer\Shell Icons
```

Meestal bestaat de sleutel Shell Icons nog niet en moet dus aangemaakt worden. Let daarbij op de spatie! Maak een tekenreekswaarde aan met de naam 29 en vul als gegeven in `d:\tweakui.exe,2`. Het effect wordt pas zichtbaar na afmelden en opnieuw aanmelden.

Dualboot: geef terug die drive D

Dat de bootloader van Windows Vista beter is dan die van Windows XP is een bewering die ik graag wat afzwak naar

‘minder klunzig’. Als je Windows XP nog niet durft te verwijderen en Windows Vista op een tweede partitie hebt gezet, krijgt de systeempartitie tegenwoordig netjes driveletter C: en dat is een hele verbetering. Maar de partitie waarop Windows XP staat, krijgt de driveletter D: en daar was ik niet blij mee. Graag een driveletter die ik in geen 100 jaar nodig heb! Maar we mogen niet kiezen, want Vista weigert de driveletter van de bootpartitie te veranderen.

Toch kan het echt wel. Ga in het register naar deze sleutel:

```
HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\
MountedDevices
```

Daar staan de toewijzingen van driveletters. Het enige wat daar mag gebeuren is de naam van deze waarde wijzigen:

```
\DosDevices\D:
```

Dus niet openen en de inhoud wijzigen maar de naam wijzigen in bijvoorbeeld:

```
\DosDevices\Z:
```

Daarmee is driveletter D: weer beschikbaar. Helaas echter, is het mogelijk de systeemdrive van Windows XP te benaderen vanuit Windows Vista. We kunnen 'm de driveletter niet ontnemen, maar de driveletter verbergen voor de verkenner kan wel. Althans voor wie overweg kan met binaire en hexadecimale getallen.

Welke drive onzichtbaar moet worden in de verkenner, staat in een 32-bits getal en wel als volgt:


```
*****ZY XWVUTSRQ PONMLKJI
HGFEDCBA
```

De bits 26 t/m 31 hebben geen functie. Bit 0 is driveletter A en zo loopt dat op tot bit 25 voor driveletter Z. Echter, de 4 bytes van een dubbelwoord slaat CPU in omgekeerde volgorde op, dus:

```
HGFEDCBA PONMLKJI XWVUTSRQ
*****ZY
```

Vervang hierboven elke letter door een 0 als de drive zichtbaar moet blijven en door een 1 als de drive niet zichtbaar moet zijn in de verkenner. Voor drive Z dus:

```
00000000 00000000 00000000 00000010
```

En ten slotte converteren we de bytes naar hex:

```
00 00 00 20
```

Dit gegeven moet worden ingevuld op navolgende plaats in het register:

```
HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE
\Microsoft\Windows\CurrentVersion\
policies\Explorer
```

De sleutel moet zonodig worden aangeemaakt. De in te voegen waarde in dit geval:

```
NoDrives REG_BINARY 00 00 00 20
```

Hoe Windows XP te verwijderen van Dual Boot

Het moment komt hopelijk dat je genoeg vertrouwen hebt gekregen in Windows Vista om helemaal over te schakelen. Maar hoe verwijder je Windows XP?

Start het systeem op met Windows Vista en ga naar schijfbeheer. Dus:

- klik START, kies Configuratiescherm → Systeembeheer → Computerbeheer → Schijfbeheer.
- klik met de rechtermuisknop op partitie C: (dat is waar Windows Vista staat) en kies 'Partitie als actief markeren'.
- Sluit Schijfbeheer.
- Reboot het systeem van de originele DVD van Vista.

Na het opstarten van DVD:

- controleer dat je het juiste toetsenbord en de juiste taal gekozen hebt.
- kies 'volgende'
- kies 'Uw computer herstellen'.

Er verschijnt een venster en meteen daarop een tweede venster dat je vertelt dat wordt gezocht naar Windows-installaties. Als de zoekactie gereed is, verschijnt een tekst die begint met "Er zijn problemen ..." enz. sluit het venster niet maar:

- zorg dat de DVD nog in de drive is
- klik op 'Herstellen en opnieuw opstarten'
- Zorg dat het systeem wederom vanaf de DVD start.

Als de DVD nu is gestart, wordt weer naar Windows-installaties gezocht, maar nu sluit het venster vanzelf, omdat Windows Vista is gevonden.

- Klik 'Volgende'
- Kies 'Opstartherstel'
- Kies 'Voltooien'

Als de partitie waarop Windows Vista staat oorspronkelijk door Windows XP was geformatteerd, staat er ook nog een onjuiste bootsector op die partitie en stopt het bootproces met de mededeling dat NTLDR ontbreekt. Geen paniek!

Start het systeem nogmaals met de DVD. Wederom:

- Klik 'Volgende'
- Kies 'Opstartherstel'
- Kies 'Voltooien'

Nu zal Vista normaal opstarten en is het mogelijk de partitie waarop Windows XP staat te formatteren.

Hè, jakkes! Vista verwijderen van het dualboot systeem?

Maar OK dan, het kan wel! Formateer gewoon de partitie waarop Windows Vista staat. Alleen moet nu dat bootmenu nog weg. Start het systeem met de originele CD van Windows XP. Na het laden van de systeembestanden verschijnt een menu met de vraag wat je wilt doen. Kies R om naar de reparatieconsole te gaan. Je moet twee commando's uitvoeren:

- FIXMBR om het MBR te vervangen door een van Windows XP
- FIXBOOT om weer een gewone bootsector op de systeempartitie te schrijven.

Optioneel kun je nu het eigendom overnemen van het verborgen systeembestand BOOTMGR en het verwijderen. Ik ga hier niet in detail vertellen hoe, dat moet een ervaren XP'er gewoon weten.

Zoniet, het is geen ramp als het blijft staan. Ook kan eventueel het commentaar uit BOOT.INI worden verwijderd.

Persoonlijke mappen verplaatsen

In Windows XP was het eenvoudig om de persoonlijke mappen (Mijn Documenten) in één keer te verplaatsen. Onder Windows Vista is Mijn Documenten vervangen door een map met de naam van het account. Deze map blijkt niet te verplaatsen. Moeten we nu voortaan alles op drive C: opslaan? Gelukkig niet. Alle submappen zijn namelijk wel afzonderlijk te verplaatsen. Althans voorzover het geen verborgen mappen of systeem-mappen zijn. In het navolgende gaan we uit van het account met de naam 'Piet'.

Maak eerst een nieuwe hoofdmap op de plaats waar je wilt, bijvoorbeeld D:\Piet. Open dan de map Piet op het bureaublad en klik met de rechtermuisknop op de te verplaatsen submap, bijvoorbeeld 'documenten'. Kies daar Eigenschappen en vervolgens tabblad Locatie. Klik op Verplaatsen en typ: D:\Piet\Documenten. De submap Documenten wordt aangemaakt en je krijgt de gelegenheid alle inhoud van de oude locatie naar de nieuwe locatie te verplaatsen.

● Wetenschappelijke informatie ●

Zeer veel wetenschappelijke informatie, op een populaire manier gebracht, is te vinden op: <http://noorderlicht.vpro.nl/>, de site die is verbonden aan het radioprogramma *Noorderlicht* dat op dinsdagochtend wordt uitgezonden. (Zie ook blz.25 van deze SwBus.)

En als het over het *echte fenomeen* 'noorderlicht' of 'poollicht' gaat: <http://noorderlicht.komt.nl/> en <http://nl.wikipedia.org/wiki/poollicht>. En: www.ijland.nl/nieuws/noorderlicht.html, en ook: <http://www.natuurkunde.cjb.net/>.

● Je eigen vakantiegevoel ●

Ernst Roelofs

Ik ga op vakantie en ik neem mee.....

Ja, dat schreef Rinus Alberti ook al op pag. 22 van deze *SoftwareBus*.

Ooit was een tandenborstel en schone onderbroek genoeg; nu is een stationwagen in de regel te klein. Dat heb je als je met 2 kinderen op vakantie gaat en van wie je wilt dat zij zich niet te veel vervelen (omwille van je eigen vakantiegevoel ☺). De afgelopen jaren is het aantal apparaten dat meegaat al maar gegroeid. Ging vroeger alleen de fotocamera en later ook de VHS-recorder mee, nu is een vakantie zonder de laptop, spelcomputer(s), DVD-speler en niet te vergeten de mobiele telefoons geen *echte* vakantie meer.

Met al die apparaten is de uitdaging om alles werkend te krijgen er niet minder op geworden. De videorecorder kon meestal wel via de Scart-aansluiting of anders de antennekabel aan de locale tv in het vakantiehuisje geregen worden. Met de DVD-speler en laptop stijgt het aantal noodzakelijke kabels. Het is tenslotte wel zo aangenaam als DVD's via de tv bekeken kunnen worden. DVD's kijken kan ook met een draagbare DVD-speler voor in de auto. Groot nadeel is dan dat kleine scherm. Via het externe kanaal (mits aanwezig) lukt het meestal wel om cd's of mp3's via laptop of diskman op de tv af te spelen. Naast een Scart-stekker met aansluitmogelijkheid voor 3 tulpstekkers: video (geel) en 2 stereo geluidskanalen (rood en wit) zijn de kabels met de juiste stekkers onontbeerlijk. Er kan gekozen worden voor 1

of 2 kabels met verloopstukjes of verschillende snoeren met de juiste stekkers (zoals een snoer met aan de ene kant een (mini)jack voor de hoofdtelefoonaansluiting en aan de andere kant de 2 tulpstekkers). Een verlengkabel voor bijv. de hoofdtelefoon kan eveneens handig zijn als men - in alle rust - wil genieten van het geluid.

Met de juiste kabel is het mogelijk de vakantiefoto's die met de digitale camera gemaakt zijn via de tv met het gezin te delen. Verder is het wel handig om, als je veel fotografeert, met wederom de juiste kabel de fotobestanden op laptop of externe harde schijf te zetten. Dit heeft als voordeel dat je geen vracht aan dure geheugenkaartjes hoeft mee te nemen. Eén extra geheugenkaart als reserve is echter aan te raden want ook geheugenkaarten kunnen kapot gaan of kwijt raken. Voor het overhevelen van de fotobestanden is er de keuze tussen een kabel met een (mini) USB-aansluiting of een geheugenkaartlezer.

Al die apparaten hebben (groene ☺) stroom nodig. Wel mogen het netverlengsnoer, verdeelstekkerblok en de verloopstekkers niet vergeten worden. Zo zit in België de aansluiting voor de randaarde in het midden en kunnen we alleen randaarde stekkers gebruiken met een gat waar die pin in past. Elk Europees land heeft helaas zijn eigen stekker. De verloopstekkers zijn o.a. bij de ANWB verkrijgbaar.

Gelukkig is, zover ik weet, overal in Europa de netspanning 230 Volt wisselstroom; al is ook dat ooit anders ge-

weet. Voor de juiste spanning van de meeste draagbare apparaten komt men vaak niet om de (oplaadbare) batterijen heen, zodat ook die met een (snel)lader niet vergeten mogen worden.

Wat nemen we, naast de kabels ☺, verder zoal mee aan consumentengoederen? In overleg met de kinderen gaan hun meest favoriete computerspelletjes mee, die of op onze bejaarde laptop of op de spelcomputer gespeeld kunnen worden. Voor de kinderen is dat vaak een reis terug in de tijd en beginnen vergeten spelletjes aan een tweede of derde (vakantie)leven op de oude laptop.

Om te voorkomen dat de computerspelletjes (en bijpassende teleurstelling) het tijdens de vakantie niet doen, is het raadzaam om deze voor de vakantie te installeren op de vakantielaptop. Verder gaan er de (kinder-)DVD's mee. Om bagageruimte te sparen kunnen die met een programma als DVD-decrypter op de harde schijf gezet worden zodat de DVD's zelf thuis kunnen blijven.

Iedereen viert vakantie op zijn/haar eigen wijze. De een gaat ver weg en/of kiest voor luxe, de ander blijft dicht bij huis en huurt een bungalowtent.

Afhankelijk van wat hoe je op vakantie gaat en wat je van plan bent te gaan doen, zul je een eigen inventarislijst opstellen. Een wildkampeerder zal niet snel een laptop meenemen. Toch kan ook de lichtgewicht-trekker met wat 'hardware' door slim combineren veel gewicht besparen. Een laptop, pda of minicomputer als de Asus R2H kan voor veel verschillende doeleinden gebruikt worden: muziek (MP3) en video / DVD afspelen, foto's opslaan, helpen bij het vinden van de weg (GPS). Dit alles naast het bijhouden van het vakantiedagboek met een tekstverwerker, een aangelegde database voor het bijhouden van bezochte plaatsen en gemaakte foto's, het fotobewerkingsprogramma voor de digitale foto's en ten slotte voor het financiële overzicht de spreadsheet ☺.

Voor wie benieuwd is hoe al die lichtjes aan de vakantiehemel heten, kan ik de bij deze Bus opgenomen Stellarium (<http://www.stellarium.org/nl/>) van harte aanbevelen. Dit gratis programma, waarvan een PC-, Linux- en Mac-versie beschikbaar is, tovert de nachtelijke sterrenhemel op je laptopscherm; al dan niet voorzien van de sterrenbeeldnamen.

Ten slotte: een laatste tip (naast het meenemen van bord- en kaartspelletjes, en voldoende (gevarieerde) boeken en tijdschriften) betreft de (uitgeprinte) vakantielijst, die we met enige regelmaat aanpassen (op de computer ;-)). Daardoor lukt het ons meestal wel om niets te vergeten.

Prettige vakantie gewenst

● Vraagbaken DOSgg ●

De VraagBaak-medewerkers zijn o.a. te bereiken via e-mail. Hieronder staan de namen, specialisaties en de e-mail-adressen.

Indien u *telefonisch* uw vraag wilt stellen, bel dan: **0317 707 425** of **0317 707 426**. zie hiervoor ook onze website www.DOSgg.nl onder *DOSgg HelpDesk*.

Onderwerp:	Medewerker:	Specialisatie:	E-mailadres:
Windows Vista	Bas v.den Dikkenberg		bd@vraagbaak.dosgg.nl
	Ruud Uphoff		ru@vraagbaak.dosgg.nl
	Hans Schuts		hs@vraagbaak.DOSgg.nl
Windows XP	Antoon van Rijn	Home & Pro	ar@vraagbaak.DOSgg.nl
	Cees Jacobs	Home & Pro	cj@vraagbaak.DOSgg.nl
	Joep Bär	w.o.Habo	joepb@vraagbaak.DOSgg.nl
	Piet Molema	Genealogie	pm@vraagbaak.DOSgg.nl
	Ruud Uphoff	Pro	ru@vraagbaak.DOSgg.nl
	Ed Smits	Home	es@vraagbaak.DOSgg.nl
	Sander Wendling	Home & Pro	sw@vraagbaak.DOSgg.nl
Overige Windows	Arnold Spijker	3.x/95/98	as@vraagbaak.DOSgg.nl
	Cees Jacobs	Alle	cj@vraagbaak.DOSgg.nl
	Cees Vader	95/98	cv@vraagbaak.DOSgg.nl
	Ed Smits	95/98	es@vraagbaak.DOSgg.nl
	Hans Geldermans	95/98	hg@vraagbaak.DOSgg.nl
Linux	Ger Wesselink		gw@vraagbaak.DOSgg.nl
	Hans Lunsing	w.o. Habo	hl@vraagbaak.DOSgg.nl
	Johan Holstein		jh@vraagbaak.DOSgg.nl
	Willem v.der Poel		wp@vraagbaak.DOSgg.nl
Netwerken	Antoon van Rijn		ar@vraagbaak.DOSgg.nl
	Hans Geldermans		hg@vraagbaak.DOSgg.nl
	Rein de Jong		rj@vraagbaak.DOSgg.nl
	Hans Schuts	Internet	hs@vraagbaak.DOSgg.nl
	Sander Wendling	ADSL	sw@vraagbaak.DOSgg.nl
Office-pakket	Aard Sauer	Corel	aard@vraagbaak.DOSgg.nl
	Arnold Spijker	Spreadsheets	as@vraagbaak.DOSgg.nl
	Cees Jacobs	XP PowerPoint	cj@vraagbaak.DOSgg.nl
	Cor Nouws	OpenOffice	cn@vraagbaak.DOSgg.nl
	Evert van der Bos	Access	eb@vraagbaak.DOSgg.nl
	Fedde Kortstra	Access	fk@vraagbaak.DOSgg.nl

Onderwerp:	Medewerker:	Specialisatie:	E-mailadres:
Office-pakket	Jacobus van Laatum	XP	jl@vraagbaak.DOSgg.nl
	Jan Biemans	Tekstverwerken	jb@vraagbaak.DOSgg.nl
	Jan van Doorn	Database	jd@vraagbaak.DOSgg.nl
	Hans Roelofswaard	Excel	hr@vraagbaak.DOSgg.nl
	Kees van Gorp	Spreadsheets	kg@vraagbaak.DOSgg.nl
Beeldbewerken	Bert Martens	Photoshop	bm@vraagbaak.DOSgg.nl
	Isja Nederbragt	The GIMP	in@vraagbaak.DOSgg.nl
	Rinus Alberti	Photoshop	ra@vraagbaak.DOSgg.nl
	Ton van Doorn	Video	td@vraagbaak.DOSgg.nl
Webontwerp	Bas v.den Dikkenberg		bd@vraagbaak.DOSgg.nl
	Hans Vosman		hv@vraagbaak.DOSgg.nl
Hardware	Fred Soer		fs@vraagbaak.DOSgg.nl
	Louis Baesjou		lb@vraagbaak.DOSgg.nl
	Ton van Doorn		td@vraagbaak.DOSgg.nl
Virus/veiligheid	Antoon van Rijn		ar@vraagbaak.DOSgg.nl
	Ron de Wit		rw@vraagbaak.DOSgg.nl
	Wim Kwint		wk@vraagbaak.DOSgg.nl
Internet telefonie	Florus Vogelaar		fv@vraagbaak.DOSgg.nl
	John van der Laak		jvdl@vraagbaak.dosgg.nl
	Bas v.den Dikkenberg		bd@vraagbaak.DOSgg.nl
	Kees van Eeten		ke@vraagbaak.DOSgg.nl

Meer hulp van de DOSgg

Door vrijwilligers voor vrijwilligers. DOSgg-leden kunnen gebruikmaken van diverse manieren om antwoorden te krijgen op hun vragen.

Daarom alleen al is het aan te bevelen lid te worden van de DOSgg. De DOSgg-VraagBaak is niet alleen via genoemde e-mailadressen en telefoonnummers bereikbaar, maar hulp en informatie is ook te verkrijgen via:

- het katern *Systeemkennis* op de website www.DOSgg.nl
- internettelefonie. Zie daarvoor www.DOSgg.nl.
- het DOSgg-Forum: <http://forum.DOSgg.nl/index.php>. Antwoorden en reacties komen ook van andere forumbezoekers.
- nieuwsgroepen, newsserver: news.DOSgg.nl
Op de websites van de DOSgg is te lezen hoe de aanmelding verloopt. Forums en Nieuwsgroepen zijn grotendeels aan elkaar 'gespiegeld'.
- de bijeenkomsten van de DOSgg in De Bilt op 4 zaterdagen (in 2007) en andere evenementen, zoals de HCC-dagen.
- diverse DOSgg-platforms hebben eigen informatie-faciliteiten

● Colofon ●

De *SoftwareBus* is het officiële periodiek van de *Vereniging DOSgg* en verschijnt 6 keer per jaar.

De *SoftwareBus* is ook voor visueel gehandicapten beschikbaar. Nadere informatie bij de abonnementenadministratie (zie hierna).

Elk nummer gaat vergezeld van een DVD-ROM met speciaal geselecteerde software.

Abonnementenadministratie

DOSgg - SoftwareBus

Postbus 142

3960 BC Wijk bij Duurstede

e-mail: abonnementen@DOSgg.nl

Postbankrek.nr.: 206202

IBAN: ..... NL62 PSTB 0000 2062 02

BIC: PSTBNL21

Abonnementsprijzen in €:

	Per incasso	anders
DOSgg-leden	12,00	14,50
Niet-DOSgg-leden	18,00	20,50
Buitenland	zie www.DOSgg.nl	

Opgave abonnement SoftwareBus:

- via formulier op www.DOSgg.nl
- via formulier bij de e-mailing
- via een e-mail naar abonnementen@DOSgg.nl

Opzegging van abonnement:

Opzegtermijn is 3 maanden.

- schriftelijk aan:
DOSgg, Postbus 142,
3960 BC Wijk bij Duurstede
- e-mail: abonnementen@DOSgg.nl

Vermeld uw e-mailadres voor bevestiging van uw opzegging.

Mutaties van niet-DOSgg-leden: Abonnementenadministratie, Wijk bij Duurstede.

Adreswijzigingen DOSgg-leden:
Postbus 6160, 2001 HD Haarlem
Antwoordnr. 1659, 2000 VC Haarlem
tel. 0900 - 4222267 (€ 0,22 /minuut)
e-mail: info@hccservice.nl

Kleine advertenties

Gratis voor particuliere abonnees, uitsluitend t.b.v. de (persoonlijke) hobby, voor aanbieden of zoeken van hardware/software/informatie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden advertenties te weigeren. *Opgave bij de redactie.*

SoftwareBus (*niet voor abonnementen*)

Redactie: Kees van der Vlies, cvdvlies@doge.nl

Dennis van Hoof en Rob de Waal Malefijt

Bestelservice: DOSgg

Postbus 142

3960 BC Wijk bij Duurstede

Ineke Kopuit (abonnementen@DOSgg.nl)

Druk: Weemen Grafische Groep

Postbus 12 www.weemen.nl

5830 AA Boxmeer

Ontwerp omslag en opdruk GigaHits:

Okker reclame

Electronenstraat 6

3903 KJ Veendaal

GigaHits DVD-ROMs:

Coördinatie: Henk van Andel (a.i.)

CD- en DVD-ROM-informatie:

GigaHits: dvd@DOSgg.nl

Bij opzegging van het HCC- of DOSgg-lidmaatschap wordt het abonnement op de SoftwareBus niet automatisch beëindigd.

● Vereniging DOSgg ●

De DOSgg ondersteunt gebruikers van computerbesturingssystemen voor thuisgebruik, zoals alle versies van MS Windows en Linux. Het lidmaatschap staat open voor leden van de hcc, en is gratis als men deze gebruikersgroep als eerste aan de hcc opgeeft. Is men al lid van een andere gebruikersgroep, dan bedragen de extra kosten € 2,38 per jaar. Deze systematiek verandert in 2008.

De contributie voor het lidmaatschap van de hcc is afhankelijk van de pakketkeuze, bijv. al dan niet met het tijdschrift *Computer!Totaal* en/of een ander blad (bijv. *ZOOM.nl* of *Tips & Trucs*. Altijd gratis toegang tot het HCCnet, en de HCC-dagen (m.u.v. Basislidmaatschap). Een *Basislidmaatschap* zonder tijdschrift (en met 50% korting op de toegangsprijs van de HCC-dagen) kost slechts € 10,- per jaar. Zie voor het actuele aanbod: www.hcc.nl.

De DOSgg is een zelfstandige dochtervereniging van de hcc. De DOSgg is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Tilburg onder nummer 30123097.

Platforms

Een *platform* is een groep van leden die actief zijn rond een specifiek thema en dat onder de aandacht van de overige leden brengen. Op dit moment zijn er onder andere Platforms voor Windows, Linux, web-ontwerp, digitale videobewerking (DigiVideo), digitale fotobewerking (DigiFoto), Muziek, etc.

Meer informatie staat op onze website www.DOSgg.nl

Bijeenkomsten

De DOSgg houdt drie maal per jaar of meer, op zaterdag, een bijeenkomst in het H.F. Witte-Centrum te De Bilt. Daarnaast geven wij acte de présence 'in de regio'. Op deze bijeenkomsten zijn er lezingen, workshops en demonstraties over actuele onderwerpen en zijn DOSgg-artikelen te koop.

Ook kunt u er terecht met uw vragen en problemen. Deze DOSgg-dagen vormen tevens voor veel leden een ontmoetingsplaats, waar vaak over nog heel veel andere zaken wordt gepraat dan alleen over computers.

Bestuur

- **Voorzitter:** Henk van Andel (voorz@DOSgg.nl)
- **Secretaris:** Florus Vogelaar
Hobbemalaan 78, 7312 MV Apeldoorn.
telefoon: 055 - 3552130
e-mail: fvogela@doge.nl
- **Penningmeester:** Gerard Hoijtink
(penningmeester@DOSgg.nl)
Postbank: 3827698 t.n.v. DOSgg, Epe
- **Publicaties:** Kees van der Vlies
(cvdvlies@doge.nl)
- **Lid:** Sander Wendling (wendling@planet.nl)
- **Lid:** John van der Laak (JohnvdLaak@hccnet.nl)
- **Lid:** Christ van Hezik (cvhezik@doge.nl)